

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **99867** (13) **C2**
(51) МПК (2012.01)
B21B 13/12 (2006.01)
B21B 13/20 (2006.01)
B21B 19/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

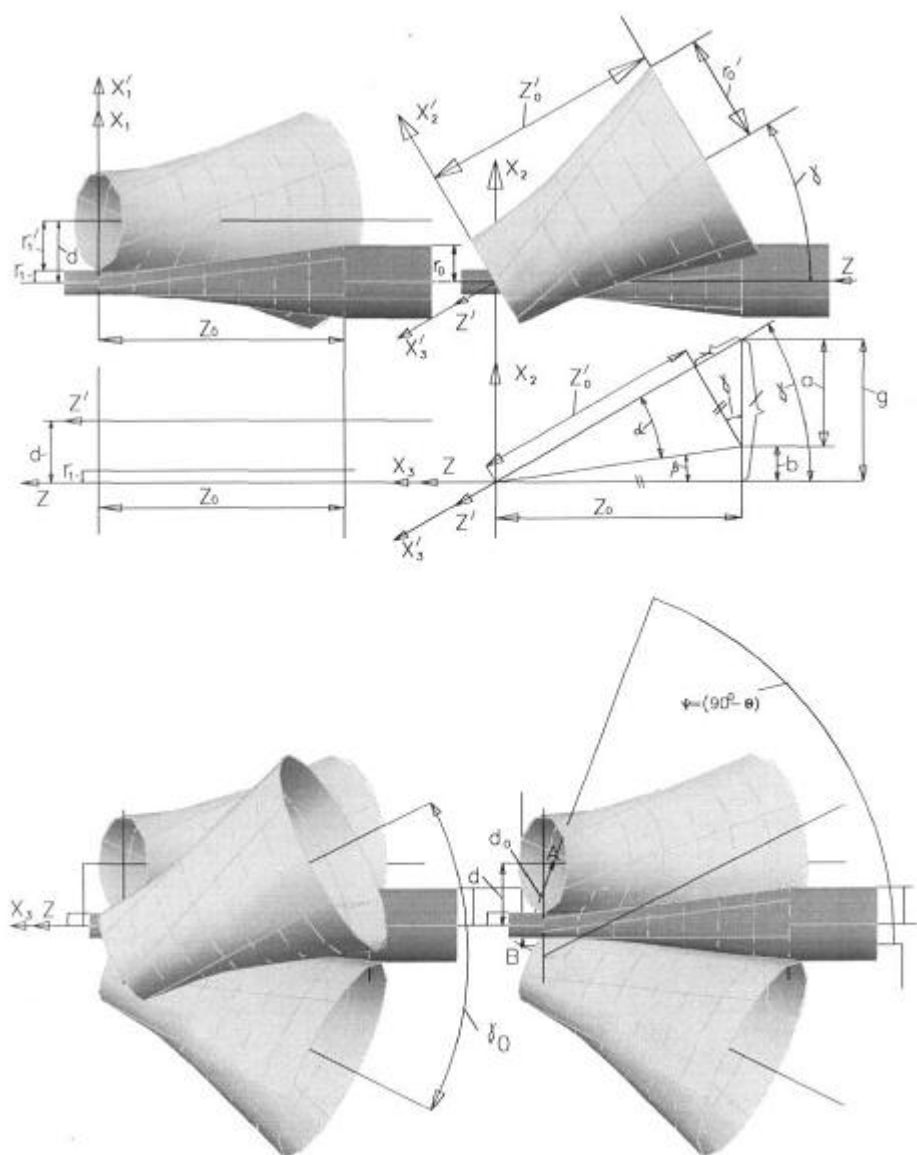
(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА ВІНАХІД

(21) Номер заявки: а 2010 15624	(72) Винахідник(и): Литвинов Віктор Іванович (UA), Жукова Наталя Вікторівна (UA), Литвинова Таїсія Серафимівна (UA)
(22) Дата подання заявки: 24.12.2010	
(24) Дата, з якої є чинними права на винахід: 10.10.2012	
(41) Публікація відомостей про заявку: 25.06.2012, Бюл.№ 12	(73) Власник(и): Литвинов Віктор Іванович, пр. Червоногвардійський, 24, кв. 20, м. Донецьк, 83076, Україна (UA), Жукова Наталя Вікторівна, вул. 230 Стрелкової див., 23, кв. 19, м. Донецьк, 83092 (UA), Литвинова Таїсія Серафимівна, пр. Червоногвардійський, 24, кв. 20, м. Донецьк, 83076, Україна (UA)
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 10.10.2012, Бюл.№ 19	(56) Перелік документів, взятих до уваги експертизою: UA 88522 C2; 26.10.2009 US 4395895 A; 02.08.1983 RU 2278747 C2; 10.06.2005 SU 1659143 A1; 30.06.1991

(54) КЛІТЬ ГВИНТОВА ТРИВАЛКОВА ПЛАНЕТАРНА КОНСОЛЬНА ОБТИСКНА**(57) Реферат:**

Винахід належить до прокатного виробництва і може бути використаний на безперервних прокатних станах. Кліть містить розміщений у нерухомому корпусі механізм приводу кліті з центральним колесом і ротором та механізм валків зі своїм корпусом, поміщений у ротор кліті та зчленований з центральним колесом. Осі робочих валків схрещуються з віссю прокатки під кутом $\gamma = 30^\circ$ і зміщені перпендикулярно осі прокатки. Валки мають певний змінний радіус та довжину і відповідну їм зону деформації, обмежену кутом зони деформації та кутом валка. При цьому швидкість ротора знаходиться у визначеному початковому співвідношенні до швидкості центрального колеса, а до приводу ротора або центрального колеса, відповідно при парній або непарній кількості ступенів передач валкового механізму, з'єднаний зовнішній редуктор для вирівнювання швидкостей електродвигунів кліті. Прокатка в такій кліті, де радіуси валків по всій своїй довжині пропорційно більше радіуса зони деформації у відношенні $\approx 4:1$, забезпечує мінімальний знос валків. Деформація металу відбувається без його обертання і скручування з великою витяжкою, малими енерговитратами та з максимальною продуктивністю.

UA 99867 C2

Фиг. 1

Винахід належить до прокатного виробництва і може бути використаний на безперервних прокатних станах. Дві такі кліті можуть замінити 15...17 чорнових клітей подовжньої прокатки із сумарною-втяжкою близько 100 одиниць, що значно заощадить обладнання і споживану енергію при виробництві сортового прокату.

5 Найбільш близьким аналогом до технічного рішення, що заявляється, є кліть тривалкова гвинтова консольна планетарна (Патент України № 88522, кл. B21B 13/12. опубл. Бюл. № 20, 2009 р.). Ця кліть містить механізм приводу кліті з обертовим ротором і центральним колесом, механізм валковий із своїм корпусом, розташований у роторі, і нерухомий корпус кліті. У цій кліті зафіксовані характерні параметри гвинтової прокатки: найкоротша відстань d і кут схрещування γ між осями прокатки і валка. Дана кліть є найбільш близькою по технічній суті до кліті, яка заявляється, тому що розробка її конструкції заснована на простих функціональних зв'язках характерних параметрів гвинтової прокатки з геометрією валків і зони деформації, які використовуються в подальшій оптимізації об'єкта і тому ця кліть вибрана як прототип.

10 Загальними ознаками для кліті, що заявляється, і кліті, вибраної як найближчий аналог, є: механізм приводу кліті із центральним колесом і ротором, механізм валків із своїм корпусом, поміщений у ротор кліті, і нерухомий корпус кліті, валки робочі, осі яких схрещуються стосовно осі прокатки під кутом γ і зміщені перпендикулярно осі прокатки на найкоротшу відстань

$$d = \frac{r_1}{1 - c_d}, \text{ валки мають радіус } r'(z') = \sqrt{c_d^2 d^2 + z'^2 \operatorname{tg}^2 \alpha} \text{ і довжину } z'_0 = z_0 \frac{\cos \alpha}{\cos \beta} \text{ і відповідну їм}$$

$$\text{зону деформації з радіусом } r(z) = \sqrt{r_1^2 + z^2 \operatorname{tg}^2 \beta} \text{ і довжиною } z_0 = \frac{\sqrt{r_0^2 - r_1^2}}{\operatorname{tg} \beta}, \text{ обмежені кутом}$$

20 валка $\sin \alpha_{\text{MAX}} = \frac{\sqrt{3}}{2} \sin \gamma$ і відповідно кутом зони $\beta_{\text{MIN}} = \gamma - \alpha_{\text{MAX}}$, де r_0 ; r_1 - радіуси підкату і

$$\text{розкату, } c_d = \frac{2\sqrt{3} \cos^2 \gamma}{1 + 3 \cos^2 \gamma},$$

z' - вісь валка, координати точок якої відлічуються від найкоротшої відстані d ,

z - вісь прокатки, координати точок якої відлічуються від найкоротшої відстані d .

25 Стосовно прототипу тут формули приймають більш простий вид, якщо прийняти $\alpha = c_\gamma \gamma$, $\beta = (1 - c_\gamma) \gamma$, $\gamma = \alpha + \beta$.

Недолік відомої кліті в тому, що в даній конструкції кут схрещування між осями прокатки і валка вибраний більшим ($\gamma \geq 45^\circ$). Такий же кут і в інших відомих конструкціях кліті (Черные металлы, № 22, 1973 р., с. 29...35; Черные металлы, №1, 1988 р., с. 26...32). При таких кутах схрещування валки мають малий радіус на своїй калібруючій ділянці, що призводить їх до швидкого зносу, що у виробничих умовах не економічно.

30 В основу винаходу поставлена задача - удосконалити кліть гвинтову тривалкову планетарну консольну обтискну, яка забезпечить раціональну технологію гвинтової прокатки, за рахунок вибору оптимального кута схрещування між осями прокатки і валка γ , а також геометрії зони деформації і валка і кінематичних параметрів кліті. Це дозволить збільшити розміри валків на калібруючій ділянці, збільшити швидкість прокатки, вести обтискний процес без обертання і скручування металу з великими втяжками і малими енерговитратами, а також зменшити питомий знос валків на тонну прокату.

40 Поставлена задача вирішується тим, що у гвинтовій тривалковій планетарній консольній обтискній кліті, що містить механізм приводу кліті із центральним колесом і ротором, механізм валків із своїм корпусом, поміщений у ротор кліті, і нерухомий корпус кліті, валки робочі, осі яких схрещуються стосовно осі прокатки під кутом γ і зміщені перпендикулярно осі прокатки на

$$\text{найкоротшу відстань } d = \frac{r_1}{1 - c_d}, \text{ валки мають радіус } r'(z') = \sqrt{c_d^2 d^2 + z'^2 \operatorname{tg}^2 \alpha} \text{ і довжину}$$

$$z'_0 = z_0 \frac{\cos \alpha}{\cos \beta} \text{ відповідна їм зона деформації з радіусом } r(z) = \sqrt{r_1^2 + z^2 \operatorname{tg}^2 \beta} \text{ і довжиною}$$

$$z_0 = \frac{\sqrt{r_0^2 - r_1^2}}{\operatorname{tg} \beta}, \text{ обмежені кутом валка } \sin \alpha_{\text{MAX}} = \frac{\sqrt{3}}{2} \sin \gamma \text{ і відповідно кутом зони}$$

45 $\beta_{\text{MIN}} = \gamma - \alpha_{\text{MAX}}$, відповідно до винаходу, механізм валків установлений так, що кут

схрещування осей прокатки і валка становить $\gamma = 30^\circ$, кут зони деформації $\beta = \arctg\left[(1 - c_d) \operatorname{tg} 30^\circ\right]$, відповідно кут валка $\alpha = 30^\circ - \arctg\left[(1 - c_d) \operatorname{tg} 30^\circ\right]$, при цьому центральне колесо кліті стосовно ротора обертається з початковою кутовою швидкістю $\omega_{\text{Ц}} = \omega_{\text{Р}}(1 + i \cdot i_{\text{М}})$, а до приводу ротора або центрального колеса відповідно при парній або непарній кількості ступенів передач валкового механізму з'єднано зовнішній редуктор з коефіцієнтом механічної

передачі $i_{\text{К}} = \left(1 + \frac{1 - c_d}{c_d \cos \gamma}\right)^{(-1)n}$, де

$i = (-1)^n \cdot i_1 \cdot i_2 \dots i_n$ - сумарний коефіцієнт передачі валкового механізму, n - кількість щаблів передач цього механізму;

$i_{\text{М}} = \frac{\omega'}{\omega_{\text{М}}} = \frac{1 - c_d}{c_d \cdot \cos \gamma}$ - коефіцієнт передачі обертання валка ω' і металу $\omega_{\text{М}}$;

$\omega_{\text{Ц}}$ - кутова швидкість обертання центрального колеса;

$\omega_{\text{Р}}$ - кутова швидкість обертання ротора, рівна зі зворотним знаком кутової швидкості обертання металу $\omega_{\text{Р}} = -\omega_{\text{М}}$ при нерухомому роторі кліті;

$\omega' = \frac{V_0}{d \cdot c_d \sin \gamma}$ початкова кутова швидкість валка при заданій швидкості V_0 входу заготовки в кліть.

Характерні і основні параметри гвинтової прокатки, а також кінематичні схеми гвинтової планетарної кліті, що пояснюють вибір заявлених нових ознак винаходу, наведені на фіг. 1...6.

На фіг. 1 - Характерні і основні параметри гвинтової прокатки;

На фіг. 2 - Граничні умови ($d \neq 0, \gamma = 0$); ($d = 0, \gamma \neq 0$), при яких гвинтова прокатка неможлива;

На фіг. 3 - Кінематична схема планетарної гвинтової кліті із двоступінчастим валковим механізмом і головною конічною передачею;

На фіг. 4 - Кінематична схема планетарної гвинтової кліті з одноступінчастим валковим механізмом і головною гепоїдною передачею;

На фіг. 5 - Максимальні валки для кліті з кутом схрещування $\gamma = 45^\circ$ (верхні), а також валки для кліті з кутом $\gamma = 30^\circ$ (нижні) при дотриманні умови не скручування металу;

На фіг. 6 - Валки для клітей з кутом схрещування $\gamma = 45^\circ$ (верхні), а також валки для кліті з кутом $\gamma = 30^\circ$ (нижні) при дотриманні умови не скручування металу.

Виходячи із суті винаходу, що ґрунтується на аналізі геометрії гвинтової прокатки, об'єктивно виходить так, що три валки кліті, які розташовуються в обмеженому валковому просторі, жорстко зв'язують між собою складним нелінійним чином незалежні характерні геометричні параметри гвинтової прокатки d і γ (найкоротша відстань між осями прокатки і валка і кут схрещування між цими осями). У цій складній трансцендентній нелінійній геометрії гвинтової прокатки (див. Проектирование профилировок валков клетей винтовой прокатки /Ф.Е. Долженков, А.Ю. Литвиненко, В.И. Литвинов, Ф.А. Писаренко. - К.: Техника, 1992. - 135 с.) за допомогою простих геометричних моделей вдалося знайти цей зв'язок у вигляді простих функцій. Вони дозволяють вибрати оптимальні d і γ . Оптимізація гвинтової прокатки в планетарному виконанні ґрунтується на простих вимогах:

1. Вихідними даними для побудови кліті є задані радіуси підкату r_0 і розкату r_1 . Цієї інформації достатньо, щоб побудувати в першу чергу геометрію валків і зони деформації. Валки тут представляються у вигляді заготовок - гіперболоїдів, які надалі здобувають захоплюючі, деформуючі і калібруючі ділянки. Основні елементи кліті, які досить відомі, добудовуються до інструмента з вимогою їх неперетинання з аксіально-симетричними сусідами. Вони не повинні заходити за межі продовженого максимального гіперболоїда валка. Маючи початкову інформацію з геометрії в простому аналітичному вигляді, кінематика і динаміка технологічного процесу також представляється в простій аналітичній формі. Отже, оптимізація кліті практично залежить від геометрії гвинтової прокатки.

2. Валки повинні мати розміри як мінімум в 3-4 рази більше стосовно металу, який деформується, що в існуючих тривалкових планетарних клітях не дотримується. Початкові діаметри валка досить великі, а калібруюча ділянка інструмента має малий діаметр, тому ця ділянка швидко зношується, що в умовах виробництва приносить додаткові витрати.

3. Обтискна планетарна гвинтова кліть повинна мати максимальну поздовжню швидкість прокатки V_z стосовно аксіальної швидкості V_ϕ заготовки, яка обертається щодо ротора кліті. Даний критерій гвинтової прокатки $K_{ВГ} = \frac{V_z}{V_\phi}$ відповідає максимальному ККД кліті.

4. У звичайних гвинтових клітях існує ефект скручування металу. У тій кліті, де прокатка відбувається за найкоротшою відстанню d , від скручування металу позбутися принципово неможливо. Що стосується планетарної кліті, то згаданий ефект не повинен мати місце, тому що частково втрачається її перевага стосовно звичайної прокатки, якщо підкат або розкат починає повільно обертатися відносно один до одного. Усунення цього ефекту потребує додаткових витрат енергії при втриманні підкату в аксіальному напрямку, якщо аксіальна швидкість розкату підтримується на нулі приводом ротора кліті.

5. Для побудови приводу робочих валків і приводу ротора кліті необхідна інформація про початкове співвідношення кутових швидкостей центрального колеса ω_ψ і ротора ω_ρ . Зрозуміло, що умова азимутального спокою розкату залежить не тільки від параметрів механічної передачі кліті, але і від характерних геометричних її параметрів, що необхідно виявити.

3 метою подальшої оптимізації параметрів планетарної гвинтової кліті, які використовуються в пропонованій модернізації обладнання, запишемо в більш компактній формі відомі основні аналітичні залежності дотичних поверхонь обертання валка і "фіктивної" зони деформації, далі вона буде називатися "зона".

Отже, між осями прокатки z і валка z' кут схрещування рівний γ і ці осі відстоять один від одного на найкоротшій відстані d . Як і в прототипі, зазначені поверхні обертання валка і "зони" є гіперболоїдами, отриманими обертанням однієї й тієї ж прямої лінії. Ця твірна пряма відстоїть від осі прокатки на відстані, рівній заданому радіусу розкату r_1 , і має з віссю прокатки кут схрещування β , так званий кут "зони" β . "Зона" - гіперболоїд утворюється обертанням твірної прямої лінії навколо осі прокатки z , а валок - гіперболоїд - обертанням тієї ж прямої лінії навколо осі валка z' . Між твірною прямою і віссю валка кут схрещування рівний $\alpha = \gamma - \beta$, так званий кут валка α . Нижні індекси "0", "1" відповідають початку і кінцю "зони" або валка; верхній індекс, штрих, «/» присвоюється величинам, відповідним до осі валка; X_i , X'_i , $i=1,2,3$ - координати, пов'язані з віссю прокатки і віссю валка. Валок, "зона" і використані характерні і основні параметри гвинтової прокатки показані на фіг. 1. Виходи валка і зони сполучені з найкоротшою відстанню d . При такій конфігурації найкоротша відстань d стає максимально можливою у тривалковій системі з максимальними розмірами валків. Якщо "зона" буде зміщена уздовж осі прокатки від свого оптимального положення, валки повинні бути збільшені, але вони будуть перетинатися, тоді d треба зменшувати, але це призводить до зменшення ККД гвинтової кліті. Отже, таке положення "зони" на осі прокатки відповідає оптимальній геометрії системи валки - метал.

Основні робочі формули, виходячи із заданих радіусів підкату r_0 і розкату r_1 , мають простий вигляд:

$$\left| \vec{AB} \right| = d_0 = d \frac{2\sqrt{3} \cos \gamma}{\sqrt{1 + 3 \cos^2 \gamma}} - \text{найкоротша відстань між осями валків};$$

$$X_{1A} = d; X_{2A} = -d \frac{\sqrt{3} \sin^2 \gamma}{1 + 3 \cos^2 \gamma}; X_{3A} = d \frac{\sqrt{3} \sin \gamma \cos \gamma}{1 + 3 \cos^2 \gamma}.$$

$$X_{1B} = -d \frac{(2 \cos^2 \gamma - \sin^2 \gamma)}{1 + 3 \cos^2 \gamma}; X_{2B} = -d \frac{\sqrt{3}(1 + \cos^2 \gamma)}{1 + 3 \cos^2 \gamma}; X_{3B} = -d \frac{\sqrt{3} \sin \gamma \cos \gamma}{1 + 3 \cos^2 \gamma}.$$

$$\frac{\vec{AB}}{\left| \vec{AB} \right|} = \left\{ \frac{\sqrt{3} \cos \gamma}{\sqrt{1 + 3 \cos^2 \gamma}}; \frac{\cos \gamma}{\sqrt{1 + 3 \cos^2 \gamma}}; \frac{\sin \gamma}{\sqrt{1 + 3 \cos^2 \gamma}} \right\}; \cos \Psi = \frac{\sin \gamma}{\sqrt{1 + 3 \cos^2 \gamma}}; \Theta = 90^\circ - \Psi;$$

$$\cos^2 \Theta = \left(1 - \frac{\sin^2 \gamma}{1 + 3 \cos^2 \gamma} \right) = \frac{4 \cos^2 \gamma}{1 + 3 \cos^2 \gamma}; \cos \Theta = \frac{2 \cos \gamma}{\sqrt{1 + 3 \cos^2 \gamma}};$$

$$r_1' = \frac{d_0}{2} \cos \Theta = d \frac{\sqrt{3} \cos \gamma}{\sqrt{1+3\cos^2 \gamma}} \cdot \frac{2 \cos \gamma}{\sqrt{1+3\cos^2 \gamma}} = d \frac{2\sqrt{3} \cos^2 \gamma}{1+3\cos^2 \gamma} = \text{проект.} \frac{d_0}{2} \text{ на пл. перпенд. осі прокатки}$$

$$c_d = \frac{2\sqrt{3} \cos^2 \gamma}{1+3\cos^2 \gamma}; r_1' = c_d d; d = r_1 + r_1'; d = \frac{r_1}{1-c_d};$$

$$c_d|_{\gamma=0} = \frac{\sqrt{3}}{2}; d|_{\gamma=0} = r_1 \frac{2}{2-\sqrt{3}}; r_1'|_{\gamma=0} = d \frac{\sqrt{3}}{2}; r_1'|_{\gamma=0} = r_1 \frac{\sqrt{3}}{2-\sqrt{3}};$$

$$r'(z') = \sqrt{c_d^2 d^2 + z'^2 \operatorname{tg}^2 \alpha} - \text{функція валка};$$

$$5 \quad \frac{r_1'}{r_1} = \frac{c_d}{1-c_d}; d = r_1 \frac{1+3\cos^2 \gamma}{1+(2\sqrt{3}-3)\cos^2 \gamma}; r_1' = r_1 \frac{2\sqrt{3} \cos^2 \gamma}{1-(2\sqrt{3}-3)\cos^2 \gamma};$$

$$\alpha \leq \alpha_{\text{MAX}}; \sin \alpha_{\text{MAX}} = \frac{\sqrt{3}}{2} \sin \gamma - \text{максимальний кут валка};$$

$$r(z) = \sqrt{r_1'^2 + z^2 \operatorname{tg}^2 \beta} - \text{функція "зони"};$$

$$\beta \geq \beta_{\text{MIN}}; \beta_{\text{MIN}} = \gamma - \alpha_{\text{MAX}} - \text{мінімальний кут "зони"};$$

$$z_0 = \frac{\sqrt{r_0'^2 + r_1'^2}}{\operatorname{tg} \beta}; z_0' = z_0 \frac{\cos \alpha}{\cos \beta}; r_0' = \sqrt{z_0'^2 \operatorname{tg}^2 \alpha + c_d^2 d^2};$$

- 10 Тут z_0 - довжина "зони", z_0' - довжина валка, r_0', r_1' - початковий і кінцевий радіуси валка. Точки z, z' - відлічуються на осях прокатки і валка від найкоротшої відстані d . Максимальні габарити валка визначаються максимальним кутом валка $\alpha_{\text{MAX}} = \arcsin\left(\frac{\sqrt{3}}{2} \sin \gamma\right)$ і

найкоротшою відстанню $d = r_1 \frac{1+3\cos^2 \gamma}{1-(2\sqrt{3}-3)\cos^2 \gamma}$, мають простий вигляд і зручні при побудові кліті.

- 15 У зв'язку з тим, що незалежний параметр d став залежним від кута γ і при його збільшенні d зменшується, об'єктивно існує оптимум вибору кута γ .

Наведені функції задовольняють граничним умовам гвинтової прокатки, при яких сам процес прокатки неможливий. На фіг. 2 показані "валки", які перетворюються в конуси при $d=0$, $\gamma \neq 0$. Ці конуси стикаються за максимальним кутом конуса $\alpha_{\text{MAX}} = \frac{\gamma_0}{2}$. γ_0 - кут між осями

- 20 сусідніх конусів, $\cos \gamma_0 = 1 - \frac{3}{2} \sin^2 \gamma$; $\sin \frac{\gamma_0}{2} = \sqrt{\frac{1-\cos \gamma_0}{2}}$. Тому $\sin \alpha_{\text{MAX}} = \frac{\sqrt{3}}{2} \sin \gamma$. В іншому

прикордонному випадку при $d \neq 0$, $\gamma=0$ "валки" перетворюються в циліндри, відповідні до формул, наведених вище. При росту кута схрещування γ циліндри перетворюються в гіперболоїди з таким же максимальним кутом валка α_{MAX} .

- 25 Якщо обертання валка ініціює рух і деформацію металу, тоді кінематика точок поверхні валка, що контактують із металом, має першорядне значення у виборі параметрів конструкції кліті. Відомо, що геометричне місце точок (ГМТ) валка, що мінімально відстоять від осі прокатки, визначає не тільки геометрію переходу металу від заготовки до кінцевого прокату, але і співвідношення поздовжньої і азимутальної течії металу. Для валка - гіперболоїда це ГМТ є не що інше, як вищезгадана пряма лінія, що утворює гіперболічні поверхні валка і "зони".

- 30 В основній і штрихованій системах координат, пов'язаних з віссю прокатки z і віссю валків z' , лінійні швидкості точок даної прямої при кутовій швидкості валка ω' , мають вигляд:

$$V_1' = -\omega' z' \operatorname{tg} \alpha; V_2' = \omega' c_1 d;$$

$$V_1 = V_1'; V_2 = V_2' \cos \gamma;$$

$$z' \operatorname{tg} \alpha = z \frac{\cos \alpha}{\cos \beta} \operatorname{tg} \alpha = z \frac{\sin \alpha}{\cos \beta} = z c_2 \sin \gamma;$$

$$c_1 = \frac{r_1'}{d}; c_2 = \frac{a}{g};$$

$$V_\varphi = \sqrt{V_1^2 + V_2^2}; V_\varphi = \omega' \sqrt{(c_1 \cos \gamma)^2 d^2 + z^2 (c_2 \sin \gamma)^2};$$

$$V_\varphi = \omega' \cos \gamma \sqrt{c_1^2 d^2 + c_2^2 z^2 \operatorname{tg}^2 \gamma};$$

$$V_z = V_2' \sin \gamma; V_z = \omega' c_1 d \sin \gamma;$$

$$5 \quad \frac{V_z}{V_\varphi} = \frac{c_1 \cdot d \cdot \operatorname{tg} \gamma}{\sqrt{c_1^2 d^2 + c_2^2 z^2 \operatorname{tg}^2 \gamma}}; c_1 = c_2; \frac{r_1'}{d} = \frac{c_d d}{d} = c_d = \frac{a}{g}; K_{\text{ВП1}} = \frac{V_z}{V_\varphi} = \frac{d \cdot \operatorname{tg} \gamma}{\sqrt{d^2 + z^2 \operatorname{tg}^2 \gamma}};$$

Співвідношення поздовжньої і азимутальної швидкостей названих точок, що дуже важливо, не залежить від функції валка і "зони", воно є функцією характерних параметрів d , γ і координати z осі прокатки. Тому має сенс користуватися середнім критерієм $K_{\text{ВП1}}$ уздовж осі прокатки.

$$10 \quad \frac{d \operatorname{tg} \gamma}{\sqrt{z^2 \operatorname{tg}^2 \gamma + d^2}} = \frac{d \operatorname{tg} \gamma}{d \operatorname{tg} \gamma \sqrt{\left(\frac{z}{d}\right)^2 + \frac{1}{\operatorname{tg}^2 \gamma}}}; z_{\text{ОТН}} = \frac{z}{d}; w = \frac{1}{\operatorname{tg} \gamma}; Z_{\text{ОТН}} = \frac{z_0}{d};$$

$$K_{\text{ВПср}} = \frac{1}{Z_{\text{ОТН}}} \int_0^{Z_{\text{ОТН}}} \frac{\partial z_{\text{ОТН}}}{\sqrt{z_{\text{ОТН}}^2 + w^2}} = \frac{1}{Z_{\text{ОТН}}} \left\{ \ln \left| z_{\text{ОТН}} + \sqrt{z_{\text{ОТН}}^2 + w^2} \right| \right\}_0^{Z_{\text{ОТН}}} = \frac{1}{Z_{\text{ОТН}}} \ln \left| \frac{Z_{\text{ОТН}} + \sqrt{Z_{\text{ОТН}}^2 + w^2}}{w} \right|;$$

$$K_{\text{ВПср1}} = \frac{V_z}{V_\varphi} \Big|_{\text{ср}} = \frac{1}{\frac{z_0}{d}} \ln \left| \frac{\frac{z_0}{d} + \sqrt{\left(\frac{z_0}{d}\right)^2 + \left(\frac{1}{\operatorname{tg} \gamma}\right)^2}}{\frac{1}{\operatorname{tg} \gamma}} \right|.$$

Другий критерій гвинтової прокатки характеризує скручування металу у зоні деформації. Скручування металу буде відсутнє, якщо співвідношення кутових швидкостей дотичних точок поверхонь валка і "зони" буде величиною постійною уздовж осі прокатки, тобто це співвідношення є функцією незалежних геометричних параметрів.

$$V_\varphi = \omega \cdot r(z) = \omega \sqrt{r_1^2 + z^2 \operatorname{tg}^2 \beta} = \omega \sqrt{(1 - c_d)^2 d^2 + z^2 \operatorname{tg}^2 \beta} = V_\varphi = \omega' \cos \gamma \sqrt{c_1^2 d^2 + c_2^2 z^2 \operatorname{tg}^2 \gamma};$$

$$\frac{\omega}{\omega'} = \frac{\cos \gamma \sqrt{c_1^2 d^2 + c_2^2 z^2 \operatorname{tg}^2 \gamma}}{\sqrt{(1 - c_d)^2 d^2 + z^2 \operatorname{tg}^2 \beta}}; \text{при } c_1 = c_2 = c_d; \operatorname{tg} \beta = (1 - c_d) \operatorname{tg} \gamma; \frac{\omega}{\omega'} = \frac{c_d}{1 - c_d} \cos \gamma;$$

$$K_{\text{ВП2}} = \frac{\omega}{\omega'} = \frac{c_d}{1 - c_d} \cos \gamma \text{ при обов'язковій умові } \operatorname{tg} \beta = (1 - c_d) \operatorname{tg} \gamma.$$

Третій критерій гвинтової прокатки стосується до її планетарного виконання (дивися кінематичні схеми на фіг. 3, 4).

Планетарна гвинтова кліть, яка має два незалежні приводи валків і їх рухомого корпусу - ротора кліті, належить до планетарних диференціальних механізмів із двома ступенями свободи. За допомогою даного планетарного механізму реалізується гвинтова прокатка без обертання металу навколо осі прокатки. Це головна відмінність даного обладнання дозволяє сполучити в безперервному режимі гвинтову і поздовжню прокатки металу.

Кінематика такого складного об'єкта аналізується методом Вілліса. Суть цього методу полягає у відомості задачі аналізу планетарних і диференціальних механізмів до аналізу звичайних зубчастих передач шляхом переходу від абсолютного руху ланок розглянутого планетарного механізму до їхнього відносного руху стосовно водила. Тут водило називається ротором. Розрахунки планетарних і диференціальних передач можна робити, повідомивши подумки всьому механізму обертання з кутовою швидкістю, рівною за модулем і протилежною за напрямком кутової швидкості ротора (метод зупинки або метод Вілліса).

У задачі для планетарної диференціальної гвинтової кліті застосуємо формулу Вілліса до центрального колеса (ц), ротора (р) і деформованого металу (м). Як зрозуміло з кінематичної схеми (фіг. 3) формула Вілліса має вигляд:

$$\frac{\omega_{\text{Ц}} - \omega_{\text{Р}}}{\omega_{\text{М}} - \omega_{\text{Р}}} = -i_{\text{М}} \cdot i_2 \cdot i_1 = -i_{\Sigma}.$$

- 5 Тут $i_{\text{М}}$, i_2 , i_1 , відповідно співвідношення між кутовими швидкостями валка і металу, між кутовими швидкостями шестірень валка і сателіта і кутовими швидкостями шестірень сателіта і центрального колеса. Тоді із цього виразу кутова швидкість металу буде у вигляді:

$$\omega_{\text{М}} = \frac{\omega_{\text{Р}} \left((1 + i_{\Sigma}) - \frac{\omega_{\text{Ц}}}{\omega_{\text{Р}}} \right)}{i_{\Sigma}}.$$

Зрозуміло, що метал не буде обертатися при дотриманні кінематичної рівності:

$$10 \quad (1 + i_{\Sigma}) - \frac{\omega_{\text{Ц}}}{\omega_{\text{Р}}} = 0,$$

$$\omega_{\text{Ц}} = \omega_{\text{Р}} (1 + i_{\text{М}} \cdot i_2 \cdot i_1)$$

Це головне кінематичне співвідношення можна одержати із простих логічних розуміннь. Коли ротор спочиває, відношення кутових швидкостей металу і центрального колеса буде у вигляді:

$$\omega_{\text{Ц}} = -i_{\text{М}} \cdot i_2 \cdot i_1 \cdot \omega_{\text{М}} \text{ при } \omega_{\text{Р}} = 0.$$

- 15 Далі, щоб метал не обертася, необхідно ротор обертати з кутовою швидкістю, рівною кутовій швидкості металу, але зі зворотним знаком, тобто $\omega_{\text{Р}} = -\omega_{\text{М}}$. Тоді, щоб не змінився відносний рух центрального колеса і сателіта і їх вибране кінематичне співвідношення $\omega_{\text{Ц}} = -i_{\text{М}} \cdot i_2 \cdot i_1 \cdot \omega_{\text{М}} = i_{\text{М}} \cdot i_2 \cdot i_1 \cdot \omega_{\text{Р}}$, центральну шестірню необхідно обертати з додатковою кутовою швидкістю $\omega_{\text{Р}}$. Тобто, сумарна кутова швидкість центральної шестірні приймає вид:

$$\omega_{\text{Ц}} = i_{\text{М}} \cdot i_2 \cdot i_1 \cdot \omega_{\text{Р}} + \omega_{\text{Р}},$$

$$20 \quad \omega_{\text{Ц}} = \omega_{\text{Р}} (1 + i_{\text{М}} \cdot i_2 \cdot i_1); \quad i_{\text{М}} = \frac{\omega'}{\omega_{\text{М}}} = \frac{1}{K_{\text{ВГП2}}}; \quad i = i_1 i_2.$$

В результаті отриманий той же результат у головному кінематичному співвідношенні планетарної гвинтової кліті, яке визначає умову відсутності обертання металу навколо осі прокатки. Коли ця умова отримана з різних точок зору, тоді вона вірна і її можна застосовувати при реалізації проекту розглянутої кліті.

- 25 Отже, третій критерій гвинтової прокатки має вигляд:

$$K_{\text{ВГП3}} = \frac{\omega_{\text{Ц}}}{\omega_{\text{Р}}} = 1 + \frac{\omega'}{\omega_{\text{М}}} i; \quad K_{\text{ВГП3}} = \frac{\omega_{\text{Ц}}}{\omega_{\text{Р}}} = 1 + \frac{1 - c_d}{c_d \cos \gamma} i.$$

Необхідно відзначити, що знак коефіцієнта передачі $i = (-1^n) \cdot i_1 \dots i_n$ залежить від кількості ступенів передач механізму кліті. При використанні гіпоїдної одноступінчастої передачі (дивися фіг. 4) коефіцієнт i буде зі знаком (-).

- 30 Знайдений третій критерій надійно можна використовувати в розрахунках коефіцієнтів механічної передачі приводу і є тільки початковою умовою для керування подвійним електроприводом планетарної гвинтової кліті. Динаміка процесу зажадає вести керування даним електроприводом зі зворотним зв'язком від датчика аксіальної швидкості розкату, але із зазначеною кінематичною початковою умовою.

- 35 Так само третій критерій використовується при вирівнюванні обертів двигунів центрального колеса і ротора, що дуже зручно при регулюванні цих двигунів. На кінематичній схемі кліті (фіг. 3) встановлено зовнішній редуктор приводу ротора з коефіцієнтом передачі, рівним

$$i_{\text{К}} = 1 + \frac{1 - c_d}{c_d \cos \gamma} i \text{ за умови рівності діаметрів коліс ротора і центрального колеса. На фіг. 4}$$

показана кліть із одноступінчастою гіпоїдною передачею валкового механізму, тому зовнішній

- 40 редуктор з передаточним числом $i_{\text{К}} = \left(1 - \frac{1 - c_d}{c_d \cos \gamma} \right)^{-1}$ з'єднано із приводом центрального колеса.

Для виявлення оптимальних параметрів кліті з вихідними даними $r_0=75$ мм, $r_1=25$ мм, $\omega' = 2.25 \frac{\text{рад}}{\text{с}}$ виконана таблиця 1 з параметрами кліті:

$\gamma, c_d, d, r_1, \alpha_{\text{MAX}}, \beta_{\text{MIN}}, \alpha, z_0, z'_0, r'_0, \frac{z_0}{d}, K_{\text{ВПср1}}, V_z$.

У таблиці 1 параметри $z_0, z'_0, r'_0, \frac{z_0}{d}$ відповідають двом парам кутів $\beta, \alpha=\gamma-\beta$ при відсутності

5 скручування металу, а також за максимальним валком і мінімальною "зоною" $\alpha_{\text{MAX}}, \beta_{\text{MIN}}=\gamma-\alpha_{\text{MAX}}$.

На фіг. 5 побудовані максимальні валки для кліті з кутом схрещування $\gamma=45^\circ$, а також валки для кліті з кутом $\gamma=30^\circ$ при дотриманні умови не скручування металу. При $\gamma=30^\circ$ кут "зони" β і кут валка α відрізняються від свого мінімального ($\Delta\beta=\beta-\beta_{\text{MIN}}=2^\circ$) і відповідно максимального значення ($\Delta\alpha=\alpha_{\text{MAX}}-\alpha=2^\circ$) на малу величину, при збільшеній довжині "зони" усього на 9 %

10 стосовно "зони" кліті з кутом $\gamma=45^\circ$. Зрозуміло, що кут схрещування між осями прокатки і валка $\gamma=30^\circ$ більш підходить для виробництва прокату з погляду зносу інструменту. Тут валки і "зона" по всій своїй довжині мають пропорційні розміри у відношенні приблизно 4:1, що не спостерігається для кліті з кутом схрещування $\gamma=45^\circ$.

На фіг. 6 побудовані валки при відсутності скручування металу для тих же клітей з кутами схрещування $\gamma=30^\circ, 45^\circ$. При $\gamma=45^\circ$ валки дуже поменшали, тому що кут "зони" β і кут валка α відрізняються від свого мінімального ($\Delta\beta=\beta-\beta_{\text{MIN}}=10^\circ$) і відповідно максимального значення ($\Delta\alpha=\alpha_{\text{MAX}}-\alpha=10^\circ$) на більшу величину. Тому, у виробничих умовах, якщо дотримувати умови не скручування металу, кліть із кутом схрещування $\gamma=45^\circ$ застосовувати не можна.

З наведених таблиць видно, що для кутів $\gamma=30^\circ$ і $\gamma=46^\circ$ критерій $K_{\text{ВП1}}$, що визначає ККД прокатки, однаковий, хоча він має максимум при $\gamma=37^\circ$. Швидкість прокатки V_z має максимум при $\gamma=30^\circ$. Тобто, враховуючи, що при $\gamma=30^\circ$ розміри валків по всій своїй довжині пропорційно більші стосовно "зони" у відношенні 4:1 і мають великий діаметр на калібруючій ділянці, а також задовольняють умові відсутності скручування металу, тоді кут $\gamma=30^\circ$ схрещування найбільш оптимальний при побудові планетарної гвинтової кліті.

25 При цих оптимальних параметрах гвинтової прокатки $\gamma=30^\circ$, $d = r_1 \frac{1 + 3 \cos^2 \gamma}{1 - (2\sqrt{3} - 3) \cos^2 \gamma}$;

габарити валків пропорційно більші, що необхідно для мінімального питомого їхнього зносу.

Відсутнє скручування металу за кутом зони $\text{tg}\beta = \left(1 - \frac{2\sqrt{3} \cos^2 \gamma}{1 + 3 \cos^2 \gamma} \right) \text{tg}\gamma$ і кутом валка $\alpha=\gamma-\beta$. Це

важливо для планетарного виконання кліті, тому що підкат обертається з малою швидкістю, якщо не дотримується названа умова, незважаючи на те, що подвійний привод кліті автоматично настроюється на відсутність обертання розкату. Швидкість прокатки $V_z = \omega' c_d \sin \gamma$ максимальна при зменшеному куті $\gamma=30^\circ$ через значне зменшення найкоротшої відстані d в області $\gamma=40^\circ \dots 60^\circ$. І як наслідок, такий вибір параметрів d і γ зв'язує початкові кутові швидкості обертання центрального колеса і ротора в конкретну залежність від цих же параметрів

30
$$\frac{\omega_{\text{Ц}}}{\omega_{\text{Р}}} = 1 + \frac{1 - \frac{2\sqrt{3} \cos^2 \gamma}{1 + 3 \cos^2 \gamma}}{\frac{2\sqrt{3} \cos^2 \gamma}{1 + 3 \cos^2 \gamma} \cos \gamma} i$$
. Таким чином, можна стверджувати, що процес планетарної

35 гвинтової прокатки оптимізується за допомогою вищенаведених простих формул геометрії кліті і трьох її кінематичних критеріїв $K_{\text{ВП1}}, K_{\text{ВП2}}, K_{\text{ВП3}}$.

Енергія, затрачувана на роботу деформації металу, визначається також із простих фізичних розумінь. Коли ротор кліті нерухомий, його привод не споживає енергію, метал при цьому обертається з кутовою швидкістю $\omega_{\text{М}} = -\omega' \frac{c_d}{1 - c_d} \cdot \cos \gamma$. Центральне колесо кліті, відповідно до

40 кінематичної схеми (фіг. 3), обертається з кутовою швидкістю $\omega_{\text{Ц}} = -\omega_{\text{М}} i_{\text{М}} i_{\text{Ц}} i_1$, а двигун центрального колеса здобуває швидкість $\omega_{\text{ДВ,Ц}} = -\omega_{\text{Ц}} i_{\text{Ц}}$, де $i_{\text{Ц}}$ - передаточне число між центральним колесом і його двигуном. Якщо один валок сприймає момент навантаження від деформівного металу $M_{\text{Н}}$, тоді загальна потужність двигуна центрального колеса, необхідна для трьох валків кліті, $P=3 \cdot M_{\text{Н}} \cdot \omega'$. У силу того, що споживана потужність не трансформується (тут

45 ККД механізму приймаємо за одиницю), момент навантаження на цьому двигуні визначається з

відомого співвідношення $\frac{M_{H,ДВ,Ц}}{3 \cdot M_H} = \frac{\omega'}{\omega_{ДВ,Ц}} = \frac{1}{i_{Ц} \cdot i_2 \cdot i_1}$. При цьому метал обертається,

передаючи своє аксіальне навантаження своїй нерухомій опорі, тобто - ротору. Як тільки, ротор відпускається в холостий спонтанний безперешкодний рух, процес прокатки зупиняється через те, що валки перестають обертатися щодо своїх осей, а обертаються разом з ротором тільки щодо осі прокатки. Тобто, поверхні валків уже не мають складової швидкості уздовж осі прокатки і метал не зтягується у вогнище деформації. При цьому шестерні сателітів не мають відносного руху стосовно обертового центрального колеса, тобто холоста швидкість ротора стає рівною швидкості центрального колеса. А регульований привод центрального колеса при зникненні навантаження не йде в рознос через підтримку швидкості свого двигуна на заданому рівні. Це схоже на неможливість руху автомобіля, у приводі якого використовується диференціальний механізм, якщо на одному з коліс зникає навантаження.

Щоб у процесі деформації металу зупинити його аксіальний рух, а метал мав можливість рухатися тільки уздовж осі прокатки, до ротора кліті необхідно прикласти активний момент, що компенсує аксіальне навантаження $M_{H,М}$, прикладене до деформуючого металу. Швидкість обертання ротора повинна бути рівною зі зворотним знаком швидкості обертання металу при зупиненому роторі, але з умовою, що центральне колесо обертається з додавкою швидкості, рівної швидкості ротора, інакше центральне колесо буде перешкоджати руху ротора. Тобто, здається, що споживання енергії при планетарній гвинтовій прокатці більше, ніж при звичайній, тому що витрачається додаткова енергія в приводі центрального колеса, а також додаткова енергія в приводі ротора.

Все це схоже на "парадокс споживання енергії", але цей парадокс необхідно згадати, тому що з подібними ефектами зустрічаються дослідники, що вивчають диференціальні механізми (Кудрявцев В.Н. Планетарные передачи. Издание второе, переработанное и дополненное, издательство "Машиностроение", Москва, 1966, Ленинград, 307 с, смотри 47-ю с.; Планетарные передачи. Справочник. Под ред. докторов технических наук В.Н. Кудрявцева и Ю.Н. Кирдяшева. Л., "Машиностроение", Ленингр. отд-ние, 1977, 536 с, смотри стр. 43...45). Тут відмічається, що в планетарних передачах зубчасті колеса крім корисної потужності, передають додаткову потужність, названу замкнутою. Вона циркулює в механічному контурі також як і потужність у зачепленні, має розмірність потужності, але не є енергетичним поняттям.

Для кліті із гіпоїдною передачею (фіг. 4), міркування ті ж, тільки центральне колесо обертається з "різницевою" швидкістю стосовно ротора.

Отже, момент навантаження щодо осі z' на один робочий валок $M_H = \sigma_T \cdot S_{КОНТ} \cdot f_{ТР} \cdot r_{СР}$. Момент навантаження щодо осі прокатки z , прикладений до деформованого металу від трьох валків, відповідно рівний $M_{H,М} = 3 \cdot \sigma_T \cdot S_{КОНТ} \cdot f_{ТР} \cdot r_{СР} \cdot \cos \gamma$. Потужність прокатки на трьох валках $P_{ПР} = 3 \cdot M_H \cdot \omega'$ при швидкості входу заготовки в кліть $V_0 = \omega' c_d d \sin \gamma$ рівна $P_{ПР} = 3 \cdot \sigma_T \cdot S_{КОНТ} \cdot f_{ТР} \cdot r_{СР} \cdot \frac{V_0}{c_d \cdot d \cdot \sin \gamma}$. Потужність, яку необхідно прикласти до приводу ротора, щоб зупинити обертання металу, $P_{ВР} = 3 \cdot \sigma_T \cdot S_{КОНТ} \cdot f_{ТР} \cdot r_{СР} \cdot \cos \gamma \cdot \omega_M$.

Використовуючи другий критерій $K_{ВП2} = \frac{\omega_M}{\omega'} = \frac{c_d}{1 - c_d} \cos \gamma$,

$P_{ВР} = 3 \cdot \sigma_T \cdot S_{КОНТ} \cdot f_{ТР} \cdot r_{СР} \cdot \cos \gamma \cdot \omega' \cdot \frac{c_d}{1 - c_d} \cos \gamma$. Сумарна потужність, прикладена до центрального колеса і ротора,

$P_{\Sigma} = P_{ПР} + P_{ВР} = 3 \cdot \sigma_T \cdot S_{КОНТ} \cdot f_{ТР} \cdot r_{СР} \cdot \omega' + 3 \cdot \sigma_T \cdot S_{КОНТ} \cdot f_{ТР} \cdot r_{СР} \cdot \cos \gamma \cdot \omega' \cdot \frac{c_d}{1 - c_d} \cos \gamma$

розподіляється відповідно: $\frac{P_{ПР}}{P_{ВР}} = \left(\frac{r_{СР}}{r_{СР}} \right) \cdot \frac{(1 - c_d)}{c_d \cdot \cos^2 \gamma}$.

Кліть, що заявляється, гвинтова тривалкова планетарна консольна обтискна пояснюється кресленнями на фіг. 7, 8, 9, 10, 11, 12.

На фіг. 7 показана схема планетарної гвинтової кліті з відомими параметрами $\gamma = 45^\circ$, $d = 81.4$ мм. Валки утворюють замкнений калібр, виконані максимальними, мають початковий і кінцевий радіуси нерозмірно великий і малий стосовно початку і кінцю "зони". Калібруюча їх ділянка має великий питомий знос інструмента. Кліть має властивість скручувати метал.

На фіг. 8 показана пропонована кліть із оптимально вибраним кутом схрещування $\gamma=30^\circ$ і залежній від цього кута найкоротшою відстанню $d=125$ мм. Валки виконані із пропованою умовою не скручування металу у зоні деформації, мають пропорційні розміри до цієї зони по всій своїй довжині у відношенні приблизно 4:1, близькі до максимальних пропорційних габаритів, що краще з погляду їх зносу. Кліть має максимальну швидкість прокатки, її ККД мало відрізняється від максимального у відповідності із оптимально вибраними характерними параметрами d і γ . Кліть складається із чотирьох складальних одиниць: механізм приводу кліті 1, механізм валків 2, корпус валків 3 і нерухомий корпус кліті 4. Механізм приводу кліті 1 має центральне колесо 5, зчленоване з механізмом валків 2, ротор 6 і ведучі шестерні 7, 8, що знаходяться у зачепленні із центральним колесом 5 і ротором 6. Механізм валків 2 із своїм корпусом валків 3 поміщені в ротор кліті 6. Ведучі шестерні 7, 8 з'єднані із двома двигунами, обороти яких вирівнюються за допомогою зовнішнього редуктора 9.

На фіг. 9, 10 виконані 3-d моделі клітей з кутами $\gamma=45^\circ$ й $\gamma=30^\circ$. Кліть із кутом $\gamma=30^\circ$ має правильні пропорції з погляду геометрії системи валки - метал.

На фіг. 11 показана 3-d модель пропонованої кліті із зовнішнім редуктором, що мають конкретний коефіцієнт передачі, за допомогою якого вирівнюються обороти подвійного електропривода.

На фіг. 12 показана технологічна схема застосування пропонованої кліті. Перевага даної кліті у великому ступені деформації за один прохід і можливості її стикування на вході з безперервним розливанням металу, а на виході - із клітьями поздовжньої прокатки, де відбувається чистова обробка прокату.

Кліть працює в такий спосіб. Ведуча шестірня 7 приводить в обертання центральне колесо 5, це колесо обертає механізм валків 2, валки обертаються навколо своїх осей. Ведуча шестірня 8 приводить в обертання ротор 6 навколо осі прокатки. При подачі заготовки в міжвалковий зазор валки затягують заготовку у зону деформації й обтискають її до заданого розміру без відносного скручування підкату і розкату. При цьому обертання заготовки компенсується обертанням ротора 6, швидкість якого знаходиться в визначеному початковому співвідношенні до швидкості центрального колеса 5. Розраховане початкове кінематичне співвідношення приводів планетарної кліті дозволяє автоматизованому подвійному електроприводу за допомогою датчика оборотів розкату забезпечити подальший рух деформованого металу тільки уздовж осі прокатки.

Приклад конкретного виконання пропонованого обладнання розглянемо для умов роботи дротового стану 150 Макіївського металургійного заводу. З метою економії енергії можна сполучити з безперервним розливанням круглої заготовки $\oplus 150$ мм дві планетарні гвинтові кліті

із сумарною витяжкою $\mu = \left(\frac{150}{50}\right)^2 \cdot \left(\frac{50}{16.66}\right)^2 = 81$. Ці кліті замінюють обтискну і дві проміжні групи клітей поздовжньої прокатки, що полягають із $17=9+4+4$ клітей згаданого стану 150, де

відбувається чорновий обтиск металу із загальною витяжкою $\mu = \left(\frac{\oplus 150 \text{ мм}}{\oplus 17 \text{ мм}}\right)^2 = 78$. Далі в

десятиклітьовому блоці із горизонтальних і вертикальних клітей, що чергуються, поздовжньої прокатки із сумарною витяжкою 8 одиниць розкат приймає кінцеві розміри дроту $\oplus 6$ мм.

Отже, після безперервного розливання гаряча кругла заготовка $\oplus 150$ мм, проходячи через індукційний нагрів, де вирівнюється її температура, безупинно подається із середньою

швидкістю $6 \frac{\text{м}}{\text{хв}} = 0,1 \frac{\text{м}}{\text{с}}$ в першу планетарну гвинтову кліть. Її кут схрещування і найкоротша

відстань між осями прокатки і валка відповідно рівні $\gamma=30^\circ$, $d \approx 125$ мм. Як зрозуміло із представлені таблиці 1, поздовжня швидкість входу заготовки в кліть узгоджується із швидкістю розливання, якщо швидкість обертання валків

$$f' = \frac{V_0}{2 \cdot \pi \cdot c_d \cdot d \cdot \sin \gamma} = \frac{100}{2 \cdot 3.14 \cdot 0.79941 \cdot 124.63 \cdot 0.5} = 0.319 \frac{\text{об}}{\text{с}}$$
. Метал деформується з витяжкою

$$\mu = \left(\frac{r_0}{r_1}\right)^2 = \left(\frac{75}{25}\right)^2 = 9$$
 при схрещеному куті зони деформації $\beta = \arctg[(1-c_d) \cdot \tg \gamma] = \arctg[(1-$

$0.79941) \cdot 0.57735] = 6.606^\circ$. Середній радіус зони деформації $r_{CP} = \frac{r_0 + r_1}{2} = \frac{75 + 25}{2} = 50$ мм,

площа контакту металу і валка, як показує практика

$$S_{\text{КОНТ}} \approx \frac{2\pi \cdot r_{\text{CP}}}{6} \cdot \frac{z_0}{2} = \frac{2 \cdot 3.14 \cdot 50 \cdot 610.6}{6 \cdot 2} = 15985 \text{ мм}^2, \text{ границя текучості гарячого металу}$$

$$\sigma_T = 100 \frac{\text{Н}}{\text{мм}^2}, \text{ сила прокатки } F = \sigma_T \cdot S_{\text{КОНТ}} = 100 \cdot 15985 = 1598500 \text{ Н} \approx 1600 \text{ кН}, \text{ середній радіус валка}$$

$$r'_{\text{CP}} = \frac{r'_1 + r'_0}{2} = \frac{100 + 264}{2} = 182 \text{ мм} = 0,182 \text{ м}, \text{ коефіцієнт тертя } f_{\text{ТР}} = 0,3, \text{ момент прокатки}$$

(навантаження) $M_H = \sigma_T \cdot S_{\text{КОНТ}} \cdot f_{\text{ТР}} \cdot r'_{\text{CP}} = 1600 \cdot 0,3 \cdot 0,182 = 87,36 \text{ кН} \cdot \text{м}$. Момент навантаження, прикладений до деформованого металу від трьох валків, $M_{\text{НМ}} = 3 \cdot \sigma_T \cdot S_{\text{КОНТ}} \cdot f_{\text{ТР}} \cdot r'_{\text{CP}} \cdot \cos \gamma = 3 \cdot 1600 \cdot 0,3 \cdot 0,05 \cdot 0,866 = 62,35 \text{ кН} \cdot \text{м}$. Потужність

прокатки на трьох валках $P_{\text{ПР}} = 3 \cdot M_H \cdot \omega'$ при швидкості входу заготовки в кліть $V_0 = \omega' c_d \sin \gamma$ рівна

$$P_{\text{ПР}} = 3 \cdot \sigma_T \cdot S_{\text{КОНТ}} \cdot f_{\text{ТР}} \cdot r'_{\text{CP}} \cdot \frac{V_0}{c_d \cdot d \cdot \sin \gamma} = 3 \cdot 87,36 \cdot \frac{0,1}{0,79941 \cdot 0,125 \cdot 0,5} = 524,5 \text{ кВт}. \text{ Потужність,}$$

прикладена до приводу ротора для зупинки обертання металу,

$$P_{\text{ВР}} = 3 \cdot \sigma_T \cdot S_{\text{КОНТ}} \cdot f_{\text{ТР}} \cdot r'_{\text{CP}} \cdot \cos \gamma \cdot \omega' \cdot \frac{c_d}{1 - c_d} \cos \gamma = 62,35 \cdot 2,007 \cdot \frac{0,79941}{1 - 0,79941} \cdot 0,866 = 431,9 \text{ кВт}.$$

Частота обертання ротора і центрального колеса відповідно

$$\omega_P = -\omega' \cdot \frac{c_d}{1 - c_d} \cdot \cos \gamma = 2,007 \cdot 3,451 = 6,926 \frac{\text{рад}}{\text{с}} = 1,1 \frac{\text{об}}{\text{с}};$$

$$\omega_{\text{Ц}} = \omega_P \left(1 + \frac{1 - c_d}{c_d \cos \gamma} i_{12} \right) = 6,926 \left(1 + \frac{1 - 0,79941}{0,79941 \cdot 0,866} 3 \cdot 0,55 \right) = 10,24 \frac{\text{рад}}{\text{с}} = 1,63 \frac{\text{об}}{\text{с}}.$$

Зовнішній редуктор з коефіцієнтом механічної передачі

$$i_K = 1 + \frac{1 - c_d}{c_d \cos \gamma} i = 1 + \frac{1 - 0,79941}{0,79941 \cdot 0,866} 3 \cdot 0,55 = 1,478, \text{ з'єднаний із двигуном ротора, збільшує}$$

його обороти до $1,1 \cdot 1,478 = 1,63 \frac{\text{об}}{\text{с}}$ з метою вирівнювання швидкості двох приводів.

На виході з першої кліті розкат діаметром $\oplus 50$ мм рухається із швидкістю $V_1 = V_0 \cdot \mu = 0,1 \cdot 9 = 0,9 \frac{\text{м}}{\text{с}}$ і входить у другу планетарну гвинтову кліть, яка повністю

геометрично подібна першій кліті в масштабі 1:3. Вихідні дані другої кліті зведено в таблицю 2. Зона деформації другої кліті має початковий і кінцевий радіуси $r_0 = 25$ мм, $r_1 = 8,33$ мм. У другій кліті кут схрещування і найкоротша відстань між осями прокатки і валка відповідно рівні $\gamma = 30^\circ$, $d \approx 42$ мм. Частота обертання валків $f' = \frac{V_0}{2 \cdot \pi \cdot c_d \cdot d \cdot \sin \gamma} = \frac{900}{2 \cdot 3,14 \cdot 0,79941 \cdot 41,53 \cdot 0,5} = 8,63 \frac{\text{об}}{\text{с}}$.

$$f' = \frac{V_0}{2 \cdot \pi \cdot c_d \cdot d \cdot \sin \gamma} = \frac{900}{2 \cdot 3,14 \cdot 0,79941 \cdot 41,53 \cdot 0,5} = 8,63 \frac{\text{об}}{\text{с}}.$$

Метал деформується з витяжкою $\mu = \left(\frac{r_0}{r_1} \right)^2 = \left(\frac{25}{8,33} \right)^2 = 9$ при схрещеному куті зони

деформації $\beta = \arctg[(1 - c_d) \cdot \tg \gamma] = \arctg[(1 - 0,79941) \cdot 0,57735] = 6,606^\circ$. Середній радіус зони

$$\text{деформації } r_{\text{CP}} = \frac{r_0 + r_1}{2} = \frac{25 + 8,33}{2} = 16,7 \text{ мм}, \text{ площа контакту металу і валка, як показує}$$

$$\text{практика } S_{\text{КОНТ}} \approx \frac{2\pi \cdot r_{\text{CP}}}{6} \cdot \frac{z_0}{2} = \frac{2 \cdot 3,14 \cdot 16,7 \cdot 203,5}{6 \cdot 2} = 1780 \text{ мм}^2, \text{ границю текучості гарячого}$$

$$\text{металу } \sigma_T = 100 \frac{\text{Н}}{\text{мм}^2}, \text{ сила прокатки } F = \sigma_T \cdot S_{\text{КОНТ}} = 100 \cdot 1780 = 178000 \text{ Н} \approx 178 \text{ кН}, \text{ середній радіус}$$

$$\text{валка } r'_{\text{CP}} = \frac{r'_1 + r'_0}{2} = \frac{33,2 + 87,9}{2} = 60,6 \text{ мм}, \text{ коефіцієнт тертя } f_{\text{ТР}} = 0,3, \text{ момент прокатки}$$

$$(\text{навантаження}) \quad M_H = \sigma_T \cdot S_{\text{КОНТ}} \cdot f_{\text{ТР}} \cdot r'_{\text{CP}} = 178 \cdot 0,3 \cdot 0,0606 = 3,24 \text{ кН} \cdot \text{м}.$$

$$\text{Момент навантаження, прикладений до деформівного металу від трьох валків } M_{\text{НМ}} = 3 \cdot \sigma_T \cdot S_{\text{КОНТ}} \cdot f_{\text{ТР}} \cdot r'_{\text{CP}} \cdot \cos \gamma = 3 \cdot 178 \cdot 0,3 \cdot 0,01666 \cdot 0,866 = 2,32 \text{ кН} \cdot \text{м}.$$

Потужність прокатки на трьох валках $P_{\text{ПР}} = 3 \cdot M_H \cdot \omega'$ при швидкості входу заготовки в кліть $V_0 = \omega' c_d \sin \gamma$ рівна

$$P_{\text{ПР}} = 3 \cdot \sigma_T \cdot S_{\text{КОНТ}} \cdot f_{\text{ТР}} \cdot r'_{\text{СР}} \frac{V_0}{c_d \cdot d \cdot \sin \gamma} = 3 \cdot 3.24 \cdot \frac{900}{0.79941 \cdot 41.54 \cdot 0.5} = 526.87 \text{ кВт}.$$

Потужність, прикладена до приводу ротора для зупинки обертання металу

$$P_{\text{ВР}} = 3 \cdot \sigma_T \cdot S_{\text{КОНТ}} \cdot f_{\text{ТР}} \cdot r'_{\text{СР}} \cdot \cos \gamma \cdot \omega' \frac{c_d}{1 - c_d} \cos \gamma = 2.32 \cdot 54.2 \cdot \frac{0.79941}{1 - 0.79941} \cdot 0.866 = 433.97 \text{ кВт}.$$

Частота обертання ротора і центрального колеса відповідно

$$5 \quad \omega_P = -\omega' \frac{c_d}{1 - c_d} \cdot \cos \gamma = 54.19 \cdot 3.451 = 187 \frac{\text{рад}}{\text{с}} = 29,76 \frac{\text{об}}{\text{с}};$$

$$\omega_{\text{Ц}} = \omega_P \left(1 + \frac{1 - c_d}{c_d \cos \gamma} i_1 i_2 \right) = 187 \left(1 + \frac{1 - 0.79941}{0.79941 \cdot 0.866} 3 \cdot 0.55 \right) = 276.48 \frac{\text{рад}}{\text{с}} = 44 \frac{\text{об}}{\text{с}}.$$

Зовнішній редуктор з коефіцієнтом механічної передачі

$$i_K = 1 + \frac{1 - c_d}{c_d \cos \gamma} i = 1 + \frac{1 - 0.79941}{0.79941 \cdot 0.866} 3 \cdot 0.55 = 1.478, \text{ з'єднаний із двигуном ротора, вирівнює}$$

$$\text{його обороти із двигуном центрального колеса } 29,79 \cdot 1,478 = 44 \frac{\text{об}}{\text{с}}.$$

- 10 У зв'язку з тим, що в другій кліті швидкості валків, ротора, центрального колеса в 27 разів більше, ніж в першій кліті, тоді внутрішня редукція приводу ротора і центрального колеса анулюється і виконується в співвідношенні 1:1. Отже, циліндричний нерухомий корпус другої кліті трансформується у форму куба, а електродвигуни, один з них із пропонованим редуктором, установлюються по різні сторони кліті. Усе це не змінює суть пропонованого винаходу, тому на технологічній схемі фіг. 12 зазначена корекція другої кліті конкретно не показана. Другу кліть просто виконано в масштабі 1:3 стосовно першої.

Кінематика і динаміка гвинтової прокатки у великій і малій клітях протилежні один одному.

$$\text{Відношення моментів прокатки у двох клітях } \frac{M_1}{M_2} = \left(\frac{r_0}{r_1} \right)^3 = \frac{\omega_2}{\omega_1} \text{ обернено пропорціональне}$$

- 20 відношенню кутових швидкостей валків і рівне в кубі коефіцієнта геометричної подоби деформуючого металу в цих клітях. Тобто, у споживанні енергії дві кліті повністю ідентичні за умови рівності витяжок. Якщо мати справу з енергією такого складного об'єкта, значно полегшуються будь-які розрахунки розглянутої технології. А якщо керувати енергією або потужностями активних елементів кліті або електроприводами, а їх чотири у двох клітях, тоді узгодження загальної їхньої роботи більш оптимально здійснюється регуляторами потужностей
- 25 усіх зв'язаних приводів. Тому указана керована робота двох гвинтових агрегатів буде узгоджена з наступними елементами прокатного стану і попереднім тягнучим пристроєм безперервного розливання.

- Здавалося б, таке технологічно необхідне велике геометричне співвідношення двох клітей за збереженням споживаних потужностей (однакові витяжки), нелінійним чином вплине на розміри електродвигунів, у яких потужності повинні бути однаковими. Однак відомо, що в асинхронних двигунах з однаковими потужностями з ростом номінального моменту і з паралельним зменшенням швидкості, їх діаметр також росте пропорційно числу пар полюсів.

- 30 На стані 150 чорнова обробка металу в 17 - і клітях проводиться встановленою потужністю електроприводів на один рівчак близько 10 Мвт, що в п'ять раз більше пропонованої технології обтиску металу на двох гвинтових клітях.

- Відомо, що останнім часом обтискна група горизонтальних клітей поздовжньої прокатки комплектується вертикальними клітями, які чергуються, що дозволило ліквідувати операцію кантування металу. Але кількість клітей можливо значно зменшити, застосовуючи тільки технологію гвинтової прокатки в планетарному виконанні. Тому й ця модернізована технологія поздовжньої прокатки уступає пропонованій технології, де обтиск металу з великою витяжкою здійснюється з мінімальним його розширенням, за рахунок чого і заощаджується споживана енергія.

- 40 Кліть гвинтова тривалкова планетарна консольна обтискна, що заявляється, забезпечує оптимальну технологію прокатки за рахунок вибору оптимального кута схрещування між осями прокатки і валка, що видно з наведених таблиць, кінематичних співвідношень механізму подвійного приводу кліті і профілювання валків і зони деформації. Прокатка в кліті, що заявляється, де радіуси валків пропорційно більше радіусів зони деформації у співвідношенні 4:1 забезпечує мінімальний знос валків, дозволяє вести процес деформації без обертання і

скручування металу при великій витяжці і малих енерговитратах з максимальною швидкістю прокатки завдяки оптимальному співвідношенню характерних геометричних параметрів гвинтової прокатки d і γ .

Таблиця 1

$r_0=75$ мм, $r_1=25$ мм, $\omega'=2.007$ рад/с

1	2	3	4	5	6	7	8	9
γ , град	c_d	d , мм	r'_1 , мм	β , град	$\beta_{\min}$, град	α , град	$\alpha_{\max}$, град	z_0 , мм (при $\beta_{\min}$)
15	0,85076	167,51	142,51	2,29	2,047	12,71	12,953	1977,9131
16	0,84858	165,106	140,106	2,4861	2,19	13,514	13,81	1849,3634
17	0,84625	162,602	137,602	2,6913	2,333	14,309	14,667	1735,6358
18	0,84376	160,006	135,006	2,9062	2,478	15,094	15,522	1634,2596
19	0,8411	157,327	132,327	3,1318	2,623	15,868	16,377	1543,2842
20	0,83826	154,572	129,572	3,369	2,771	16,631	17,229	1461,1492
21	0,83526	151,751	126,751	3,6185	2,919	17,381	18,081	1386,5914
22	0,83207	148,871	123,871	3,8815	3,07	18,119	18,93	1318,5773
23	0,8287	145,94	120,94	4,1589	3,222	18,841	19,778	1256,253
24	0,82513	142,967	117,967	4,4518	3,375	19,548	20,625	1198,907
25	0,82137	139,958	114,958	4,7614	3,531	20,239	21,469	1145,9417
26	0,81741	136,921	111,921	5,089	3,689	20,911	22,311	1096,8514
27	0,81324	133,864	108,864	5,4358	3,848	21,564	23,152	1051,2052
28	0,80886	130,792	105,792	5,8032	4,01	22,197	23,99	1008,6341
29	0,80425	127,712	102,712	6,1928	4,174	22,807	24,826	968,81961
30	0,79941	124,631	99,6311	6,6061	4,341	23,394	25,659	931,48599
31	0,79433	121,554	96,5542	7,0448	4,51	23,955	26,49	896,39301
32	0,78901	118,487	93,4869	7,5108	4,682	24,489	27,318	863,33048
33	0,78343	115,434	90,4344	8,0058	4,857	24,994	28,143	832,11372
34	0,77758	112,401	87,4014	8,532	5,035	25,468	28,965	802,57982
35	0,77146	109,392	84,3924	9,0915	5,216	25,908	29,784	774,58449
36	0,76506	106,412	81,4115	9,6866	5,4	26,313	30,6	747,99951
37	0,75837	103,463	78,4627	10,32	5,588	26,68	31,412	722,71058
38	0,75137	100,549	75,5493	10,993	5,78	27,007	32,22	698,61544
39	0,74405	97,6746	72,6746	11,71	5,975	27,29	33,025	675,62237
40	0,7364	94,8415	69,8415	12,472	6,174	27,528	33,826	653,64887
41	0,72842	92,0528	67,0528	13,283	6,378	27,717	34,622	632,62053
42	0,72008	89,3108	64,3108	14,146	6,586	27,854	35,414	612,47009
43	0,71138	86,6176	61,6176	15,064	6,798	27,936	36,202	593,13659
44	0,70229	83,9753	58,9753	16,04	7,016	27,96	36,984	574,56468
45	0,69282	81,3856	56,3856	17,076	7,239	27,924	37,761	556,70399
46	0,68294	78,8499	53,8499	18,176	7,467	27,824	38,533	539,50862
47	0,67264	76,3696	51,3696	19,343	7,701	27,657	39,299	522,93662
48	0,66191	73,9457	48,9457	20,58	7,941	27,42	40,059	506,94965
49	0,65074	71,5794	46,5794	21,889	8,187	27,111	40,813	491,51255
50	0,6391	69,2714	44,2714	23,273	8,439	26,727	41,561	476,5931
51	0,62699	67,0223	42,0223	24,732	8,699	26,268	42,301	462,16168
52	0,61439	64,8328	39,8328	26,269	8,966	25,731	43,034	448,19106
53	0,6013	62,7033	37,7033	27,883	9,24	25,117	43,76	434,65617
54	0,58769	60,6341	35,6341	29,575	9,522	24,425	44,478	421,53393
55	0,57356	58,6255	33,6255	31,342	9,813	23,658	45,187	408,80304
56	0,55891	56,6775	31,6775	33,183	10,11	22,817	45,887	396,44388
57	0,54371	54,7902	29,7902	35,093	10,42	21,907	46,578	384,4383
58	0,52798	52,9636	27,9636	37,067	10,74	20,933	47,259	372,76959
59	0,5117	51,1977	26,1977	39,1	11,07	19,9	47,93	361,42231
60	0,49487	49,4924	24,4924	41,183	11,41	18,817	48,59	350,38219

1	10	11	12	13	14
γ , град	z_0 , мм (при β)	z'_0 , мм (при $\alpha_{\max}, \beta_{\min}$)	z'_0 , мм (при α, β)	r'_0 , мм (при $\alpha_{\max}, \beta_{\min}$)	r'_0 , мм (при α, β)
15	1768,206	1928,8187	1726,2572	465,9485	414,606
16	1628,589	1797,2127	1584,991	463,4665	405,877
17	1504,291	1680,4706	1459,2347	460,852	396,813
18	1392,854	1576,124	1346,5336	458,1093	387,448
19	1292,337	1482,225	1244,9495	455,2422	377,816
20	1201,187	1397,2156	1152,9309	452,2549 1	367,953
21	1118,147	1319,8351	1069,2204	449,1514	357,891
22	1042,186	1249,0523	992,78664	445,9356	347,664
23	972,4517	1184,0158	922,77541	442,6111	337,305
24	908,2319	1124,0167	858,47178	439,1818	326,845
25	848,9262	1068,4595	799,27204	435,6512	316,315
26	794,0245	1016,841	744,66197	432,0227	305,745
27	743,0901	968,7327	694,20007	428,2997	295,162
28	695,7465	923,76768	647,50432	424,4854	284,593
29	651,6668	881,62994	604,24181	420,5828	274,064
30	610,5654	842,04587	564,12045	416,5948	263,599
31	572,1913	804,77747	526,88234	412,5244	253,22
32	536,3226	769,61672	492,29835	408,3741	242,949
33	502,7624	736,38108	460,1638	404,1467	232,804
34	471,3345	704,90973	430,29488	399,8445	222,804
35	441,881	675,06044	402,5257	395,4701	212,965
36	414,2597	646,70701	376,70584	391,0258	203,302
37	388,3419	619,73708	352,69836	386,5138	193,829
38	364,0106	594,05032	330,37811	381,9364	184,558
39	341,1593	569,55687	309,63028	377,2958	175,5
40	319,6907	546,17603	290,3492	372,5942	166,665
41	299,5152	523,83515	272,43736	367,8336	158,061
42	280,5507	502,46866	255,80449	363,0162	149,695
43	262,7214	482,0172	240,36686	358,144	141,574
44	245,9573	462,427	226,0466	353,2194	133,701
45	230,1932	443,64917	212,77118	348,2443	126,082
46	215,369	425,63918	200,4729	343,221	118,719
47	201,4286	408,35643	189,08848	338,1517	111,615
48	188,3196	391,7638	178,55868	333,0387	104,77
49	175,9933	375,82727	168,828	327,8843	98,1854
50	164,404	360,51566	159,84435	322,6909	91,8608
51	153,509	345,80028	151,55884	317,4609	85,7951
52	143,2682	331,65474	143,92551	312,1971	79,9868
53	133,6442	318,05467	136,90113	306,9019	74,4338
54	124,6015	304,97757	130,44505	301,5781	69,1333
55	116,1069	292,40259	124,51898	296,2285	64,082
56	108,1292	280,31041	119,08686	290,8561	59,2764
57	100,6387	268,68307	114,11475	285,464	54,7123
58	93,60781	257,50384	109,57064	280,0552	50,3851
59	87,01009	246,75713	105,42439	274,6331	46,2901
60	80,82071	236,42834	101,6476	269,201	42,422

Продовження табл. 1

1	15	16	17
γ , град	$Z_{\text{отн}}, Z_0=600$	$K_{\text{ВПср}}$	V_z , мм/с
15	3,58188	0,2380406	74,04164
16	3,63403	0,2506284	77,52288
17	3,68999	0,2626419	80,75978
18	3,74986	0,2740641	83,74729,
19	3,81372	0,2848806	86,48174
20	3,88168	0,2950806	88,96077
21	3,95385	0,304656	91,18326
22	4,03034	0,3136015	93,1493
23	4,11127	0,3219149	94,86013
24	4,19678	0,3295965	96,31805
25	4,287	0,3366492	97,52638
26	4,38208	0,3430783	98,48933
27	4,48218	0,3488915	99,212
28	4,58745	0,3540982	99,70021
29	4,69806	0,3587101	99,96049
30	4,81421	0,3627401	100
31	4,93607	0,3662032	99,82641
32	5,06385	0,3691152	99,44786
33	5,19776	0,3714934	98,87289
34	5,33801	0,373356	98,11036
35	5,48484	0,374722	97,1694
36	5,63849	0,3756113	96,05934
37	5,79919	0,3760441	94,78966
38	5,96722	0,3760414	93,36995
39	6,14285	0,3756241	91,80983
40	6,32634	0,3748136	90,11894
41	6,518	0,3736315	88,3069
42	6,71811	0,3720994	86,38325
43	6,92699	0,3702387	84,35743
44	7,14495	0,368071	82,23879
45	7,37231	0,3656176	80,0365
46	7,6094	0,3628996	77,75956
47	7,85653	0,3599381	75,41681
48	8,11406	0,3567538	73,01686
49	8,3823	0,3533671	70,56813
50	8,66159	0,3497984	68,07879
51	8,95224	0,3460674	65,55679
52	9,25457	0,3421938	63,00984
53	9,56887	0,3381971	60,44541
54	9,89542	0,3340963	57,8707
55	10,2345	0,3299103	55,29268
56	10,5862	0,3256578	52,71807
57	10,9509	0,3213571	50,15331
58	11,3285	0,3170266	47,60463
59	11,7193	0,3126843	45,07798
60	12,1231	0,3083483	42,57909

Таблица 2

$r_0=25$ мм, $r_1=8,333$ мм, $\omega'=54,2001$ рад/с

1	2	3	4	5	6	7	8	9
γ , град	C_d	d , мм	r_1' , мм	β , град	β_{min} , град	α , град	α_{max} , град	Z_0 , мм (при β_{min})
15	0,85076	55,8364	47,5031	2,29	2,047	12,71	12,953	659,30471
16	0,84858	55,0351	46,7018	2,486	2,19	13,514	13,81	616,45479
17	0,84625	54,2005	45,8672	2,691	2,333	14,309	14,667	578,54556
18	0,84376	53,3352	45,0019	2,906	2,478	15,094	15,522	544,75347
19	0,8411	52,442	44,1087	3,132	2,623	15,868	16,377	514,42833
20	0,83826	51,5239	43,1906	3,369	2,771	16,631	17,229	487,04999
21	0,83526	50,5834	42,2501	3,619	2,919	17,381	18,081	462,19738
22	0,83207	49,6234	41,2901	3,881	3,07	18,119	18,93	439,52598
23	0,8287	48,6465	40,3132	4,159	3,222	18,841	19,778	418,7512
24	0,82513	47,6554	39,3221	4,452	3,375	19,548	20,625	399,63586
25	0,82137	46,6525	38,3192	4,761	3,531	20,239	21,469	381,98075
26	0,81741	45,6402	37,3069	5,089	3,689	20,911	22,311	365,6173
27	0,81324	44,621	36,2877	5,436	3,848	21,564	23,152	350,40192
28	0,80886	43,5971	35,2638	5,803	4,01	22,197	23,99	336,21153
29	0,80425	42,5706	34,2373	6,193	4,174	22,807	24,826	322,94003
30	0,79941	41,5435	33,2102	6,606	4,341	23,394	25,659	310,49549
31	0,79433	40,5179	32,1846	7,045	4,51	23,955	26,49	298,79782
32	0,78901	39,4955	31,1622	7,511	4,682	24,489	27,318	287,77697
33	0,78343	38,478	30,1447	8,006	4,857	24,994	28,143	277,37138
34	0,77758	37,467	29,1337	8,532	5,035	25,468	28,965	267,52674
35	0,77146	36,464	28,1307	9,092	5,216	25,908	29,784	258,19496
36	0,76506	35,4704	27,1371	9,687	5,4	26,313	30,6	249,3333
37	0,75837	34,4874	26,1541	10,32	5,588	26,68	31,412	240,90365
38	0,75137	33,5163	25,183	10,99	5,78	27,007	32,22	232,87193
39	0,74405	32,5581	24,2248	11,71	5,975	27,29	33,025	225,20757
40	0,7364	31,6137	23,2804	12,47	6,174	27,528	33,826	217,88307
41	0,72842	30,6841	22,3508	13,28	6,378	27,717	34,622	210,87362
42	0,72008	29,7701	21,4368	14,15	6,586	27,854	35,414	204,1568
43	0,71138	28,8724	20,5391	15,06	6,798	27,936	36,202	197,71229
44	0,70229	27,9917	19,6584	16,04	7,016	27,96	36,984	191,52165
45	0,69282	27,1284	18,7951	17,08	7,239	27,924	37,761	185,56809
46	0,68294	26,2832	17,9499	18,18	7,467	27,824	38,533	179,8363
47	0,67264	25,4564	17,1231	19,34	7,701	27,657	39,299	174,31229
48	0,66191	24,6485	16,3152	20,58	7,941	27,42	40,059	168,9833
49	0,65074	23,8597	15,5264	21,89	8,187	27,111	40,813	163,8376
50	0,6391	23,0904	14,7571	23,27	8,439	26,727	41,561	158,86445
51	0,62699	22,3407	14,0074	24,73	8,699	26,268	42,301	154,05397
52	0,61439	21,6109	13,2776	26,27	8,966	25,731	43,034	149,39709
53	0,6013	20,901	12,5677	27,88	9,24	25,117	43,76	144,88546
54	0,58769	20,2113	11,878	29,57	9,522	24,425	44,478	140,51138
55	0,57356	19,5417	11,2084	31,34	9,813	23,658	45,187	136,26775
56	0,55891	18,8924	10,5591	33,18	10,11	22,817	45,887	132,14802
57	0,54371	18,2633	9,93002	35,09	10,42	21,907	46,578	128,14616
58	0,52798	17,6545	9,32118	37,07	10,74	20,933	47,259	124,25659
59	0,5117	17,0658	8,73255	39,1	11,07	19,9	47,93	120,47416
60	0,49487	16,4974	8,16409	41,18	11,41	18,817	48,59	116,79412

Продовження табл. 2

1	10	11	12	13	14
γ , град	z_0 , мм (при β)	z'_0 , мм (при $\alpha_{\max}, \beta_{\min}$)	z'_0 , мм (при α, β)	r'_0 , мм (при $\alpha_{\max}, \beta_{\min}$)	r'_0 , мм (при α, β)
15	589,4023	642,93987	575,41934	155,3162	138,202
16	542,8634	599,07121	528,3306	154,4888	135,292
17	501,4307	560,15714	486,41181	153,6174	132,271
18	464,2849	525,37494	448,84475	152,7031	129,149
19	430,7791	494,07526	414,98337	151,7474	125,939
20	400,3958	465,73878	384,3105	150,7517	122,651
21	372,7158	439,94524	356,40696	149,7172	119,297
22	347,3955	416,35096	330,92904	148,6452	115,888
23	324,1507	394,67214	307,59196	147,5371	112,435
24	302,7441	374,67241	286,1574	146,394	108,948
25	282,9755	356,15334	266,42415	145,2171	105,438
26	264,6749	338,94717	248,22078	144,0076	101,915
27	247,6968	322,91106	231,40014	142,7666	98,3872
28	231,9156	307,92271	215,83488	141,4952	94,8643
29	217,2224	293,87679	201,41404	140,1943	91,3547
30	203,5219	280,6821	188,04024	138,865	87,8664
31	190,7305	268,25929	175,62753	137,5082	84,4068
32	178,7743	256,53903	164,09953	136,1247	80,9829
33	167,5875	245,46048	153,38801	134,7156	77,6013
34	157,1116	234,97003	143,4317	133,2815	74,2679
35	147,2937	225,02026	134,1753	131,8234	70,9882
36	138,0866	215,56911	125,56867	130,342	67,7673
37	129,4474	206,57913	117,56618	128,838	64,6096
38	121,3369	198,01687	110,12609	127,3122	61,5194
39	113,7198	189,85238	103,21014	125,7653	58,5001
40	106,5636	182,05877	96,783115	124,1981	55,5551
41	99,83844	174,61181	90,812498	122,6112	52,687
42	93,51695	167,48964	85,268206	121,0054	49,8984
43	87,57386	160,67248	80,122327	119,3814	47,1912
44	81,98579	154,14241	75,348906	117,7398	44,567
45	76,73111	147,88313	70,923764	116,0815	42,0273
46	71,78971	141,8798	66,824334	114,407	39,573
47	67,14289	136,11888	63,029524	112,7173	37,2049
48	62,77323	130,588	59,51959	111,0129	34,9233
49	58,66445	125,27582	56,276027	109,2948	32,7285
50	54,80135	120,17195	53,281477	107,5637	30,6202
51	51,16968	115,26682	50,519639	105,8204	28,5983
52	47,7561	110,55164	47,975193	104,0657	26,6623
53	44,54808	106,01828	45,633734	102,3007	24,8112
54	41,53385	101,65924	43,481706	100,5261	23,0444
55	38,70232	97,467579	41,506347	98,74288	21,3607
56	36,04307	93,43685	39,695641	96,95208	19,7588
57	33,54626	89,561068	38,038268	95,1547	18,2374
58	31,20262	85,834658	36,523564	93,35177	16,795
59	29,00338	82,252418	35,14148	91,5444	15,43
60	26,94025	78,809485	33,882549	89,73372	14,1407

Продовження табл. 2

1	15	16	17
γ , град	$Z_{\text{отн}}, z_0=200$	$K_{\text{вПср}}$	V_z , мм/с
15	3,581893	0,2380404	666,3747
16	3,634042	0,2506282	697,706
17	3,690006	0,2626417	726,838
18	3,749871	0,2740638	753,7256
19	3,813735	0,2848803	778,3357
20	3,881696	0,2950803	800,6469
21	3,953864	0,3046556	820,6493
22	4,030354	0,3136011	838,3437
23	4,111289	0,3219145	853,7411
24	4,196798	0,329596	866,8625
25	4,28702	0,3366487	877,7374
26	4,3821	0,3430778	886,404
27	4,482194	0,3488909	892,908
28	4,587463	0,3540976	897,3018
29	4,69808	0,3587094	899,6444
30	4,814226	0,3627395	900
31	4,936089	0,3662025	898,4377
32	5,063871	0,3691145	895,0307
33	5,197779	0,3714926	889,856
34	5,338034	0,3733552	882,9932
35	5,484864	0,3747212	874,5246
36	5,638509	0,3756105	864,5341
37	5,799217	0,3760433	853,107
38	5,967248	0,3760405	840,3295
39	6,142873	0,3756232	826,2884
40	6,326369	0,3748127	811,0705
41	6,518026	0,3736307	794,7621
42	6,718142	0,3720985	777,4492
43	6,927023	0,3702378	759,2169
44	7,144982	0,3680701	740,1491
45	7,372342	0,3656166	720,3285
46	7,609426	0,3628987	699,8361
47	7,856566	0,3599372	678,7513
48	8,114092	0,3567529	657,1518
49	8,382334	0,3533662	635,1132
50	8,661622	0,3497974	612,7091
51	8,952276	0,3460664	590,0111
52	9,254605	0,3421929	567,0886
53	9,568907	0,3381961	544,0087
54	9,895456	0,3340954	520,8363
55	10,2345	0,3299094	497,6341
56	10,58626	0,3256568	474,4626
57	10,95091	0,3213562	451,3798
58	11,32857	0,3170257	428,4417
59	11,71931	0,3126834	405,7019
60	12,12313	0,3083474	383,2118

ФОРМУЛА ВИНАХОДУ

- 5 Кліть гвинтова тривалкова планетарна консольна обтискна, що містить розміщений у нерухомому корпусі механізм приводу кліті з центральним колесом і ротором, механізм валків зі своїм корпусом, поміщений у ротор кліті та зчленований з центральним колесом, при цьому осі робочих валків схрещуються з віссю прокатки під кутом γ і зміщені перпендикулярно осі

прокатки на найкоротшу відстань $d = \frac{r_1}{1 - c_d}$, а самі валки мають радіус $r'(z) = \sqrt{c_d^2 d^2 + z^2 \tan^2 \alpha}$,

довжину $z_0' = z_0 \frac{\cos \alpha}{\cos \beta}$ і відповідну їм зону деформації з радіусом $r(z) = \sqrt{r_1^2 + z^2 \tan^2 \beta}$, довжиною

$z_0 = \frac{\sqrt{r_0^2 - r_1^2}}{\tan \beta}$, обмежені кутом валка $\sin \alpha_{\max} = \frac{\sqrt{3}}{2} \sin \gamma$ і відповідно кутом зони деформації

$\beta_{\min} = \gamma - \alpha_{\max}$, яка **відрізняється** тим, що механізм валків установлений так, що кут

5 схрещування осей валків і прокатки становить $\gamma = 30^\circ$, кут зони деформації $\beta = \arctg[(1 - c_d) \tan 30^\circ]$,

відповідно кут валка $\alpha = 30^\circ - \arctg[(1 - c_d) \tan 30^\circ]$, при цьому центральне колесо кліті встановлено з

можливістю обертання відносно ротора з початковою кутовою швидкістю $\omega_{\text{Ц}} = \omega_{\text{Р}}(1 + i \cdot i_{\text{М}})$, а до

приводу ротора або центрального колеса, відповідно при парній або непарній кількості ступенів передач валкового механізму, з'єднаний зовнішній редуктор з коефіцієнтом механічної передачі

$$10 \quad i_K = \left(1 + \frac{1 - c_d}{c_d \cos \gamma} \cdot i \right)^{(-1)^n},$$

де r_0 , r_1 - радіуси підкату і розкату;

$$c_d = \frac{2\sqrt{3} \cos^2 \gamma}{1 + 3 \cos^2 \gamma};$$

z' - вісь валка, координати точок якої відлічуються від найкоротшої відстані d ;

z - вісь прокатки, координати точок якої відлічуються від найкоротшої відстані d ;

15 $i = (-1)^n \cdot i_1 \cdot i_2 \dots i_n$ - сумарний коефіцієнт передачі валкового механізму, n - кількість ступенів передач цього механізму;

$$i_{\text{М}} = \frac{\omega'}{\omega_{\text{М}}} = \frac{1 - c_d}{c_d \cdot \cos \gamma} - \text{коефіцієнт передачі обертання валка } \omega' \text{ і металу } \omega_{\text{М}};$$

$\omega_{\text{Ц}}$ - кутова швидкість обертання центрального колеса;

$\omega_{\text{Р}}$ - кутова швидкість обертання ротора, рівна зі зворотним знаком кутовій швидкості

20 обертання металу $\omega_{\text{Р}} = -\omega_{\text{М}}$ при нерухомому роторі кліті;

$\omega' = \frac{V_0}{d \cdot c_d \sin \gamma}$ - початкова кутова швидкість валка при заданій швидкості V_0 входу заготовки в кліть.

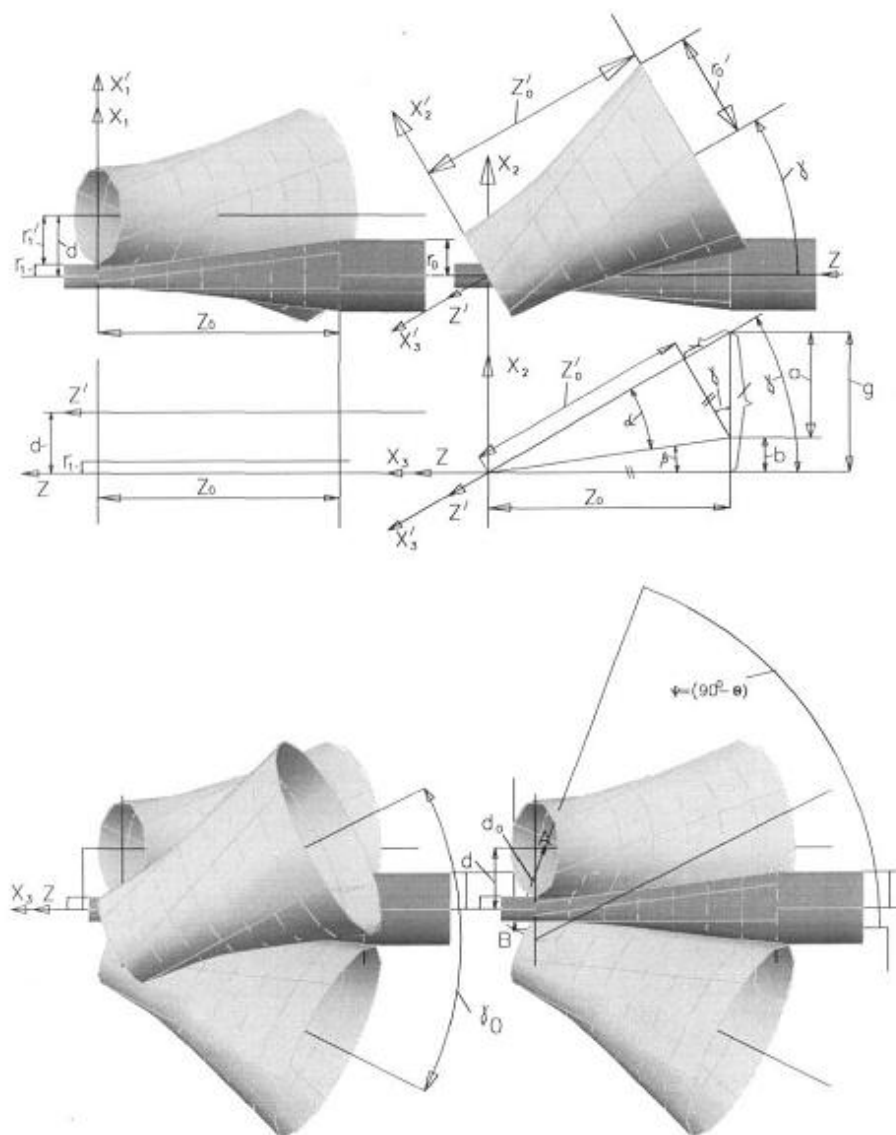
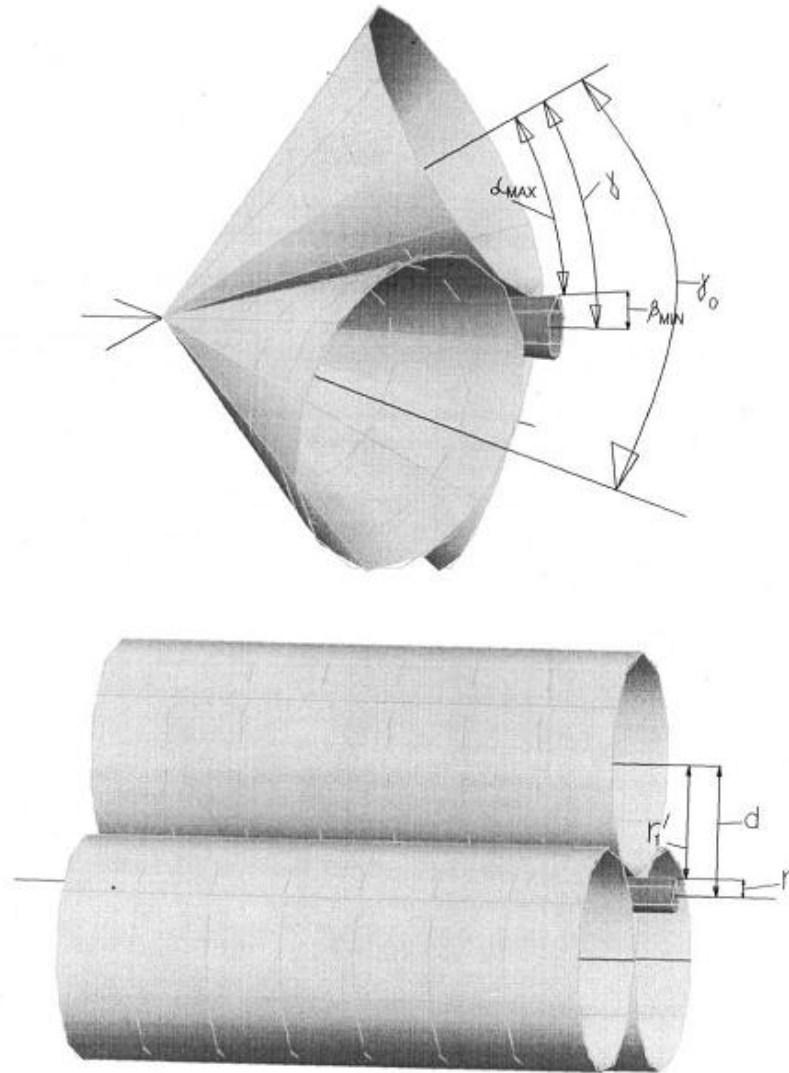

Fig. 1

Фиг. 2

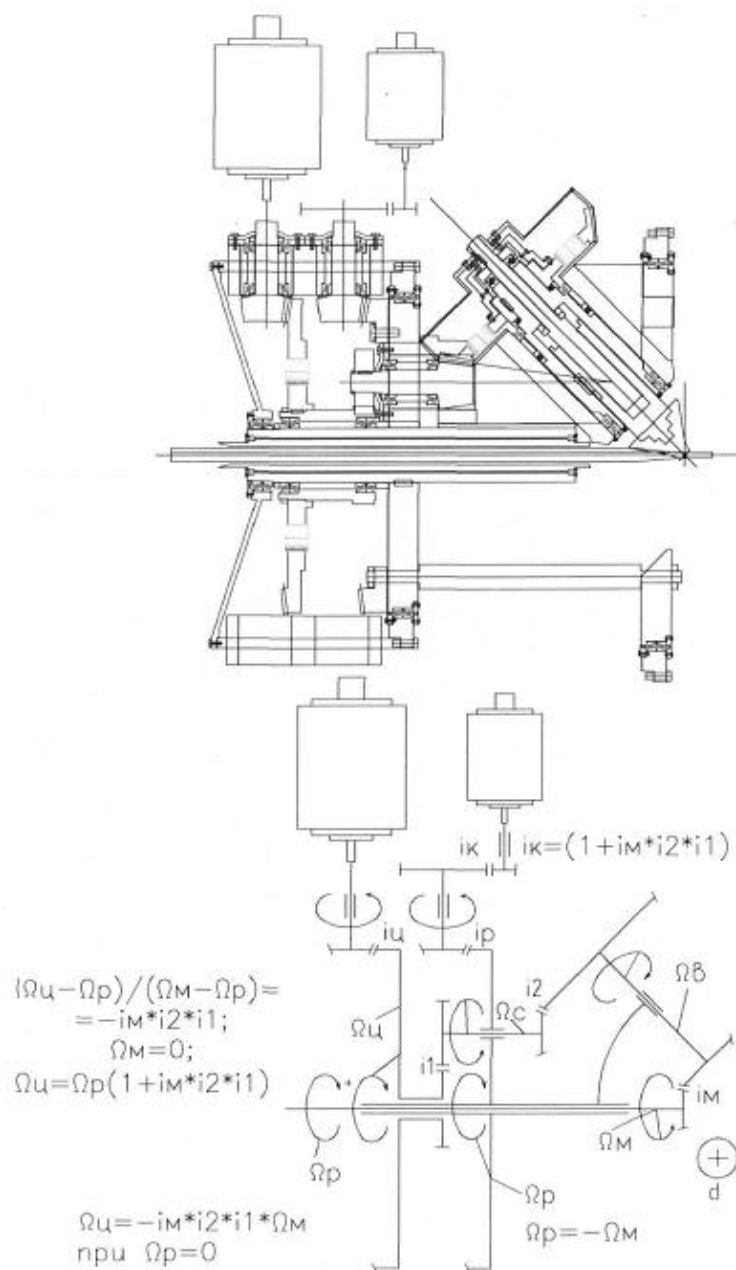

Fig. 3

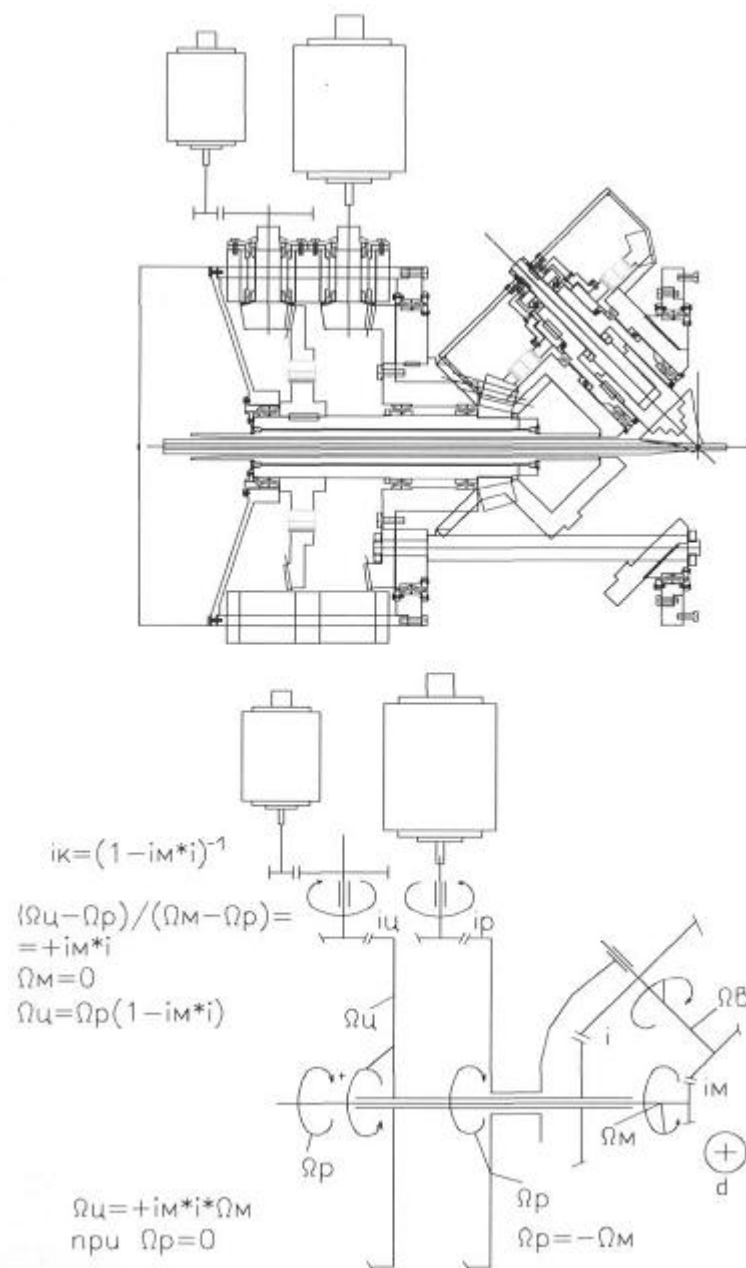

Fig. 4

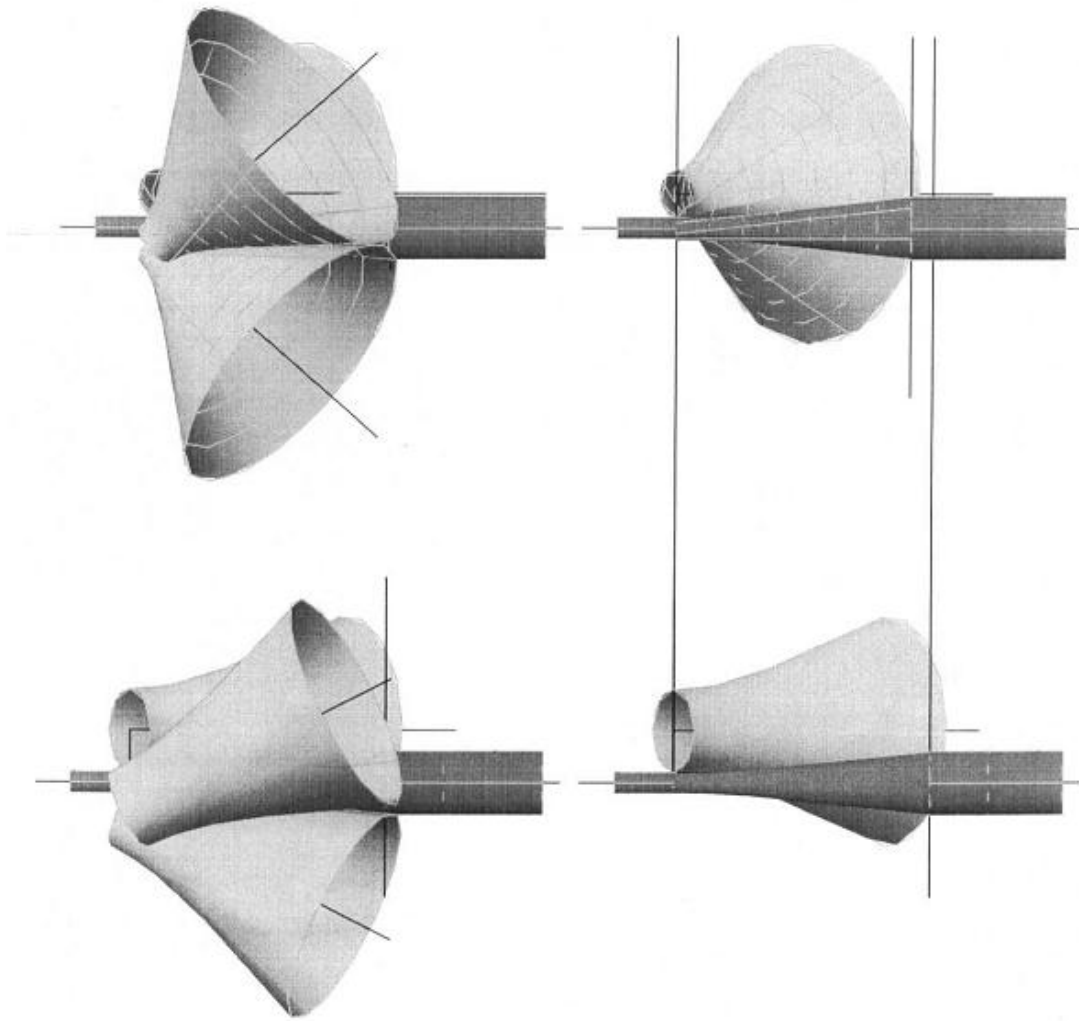
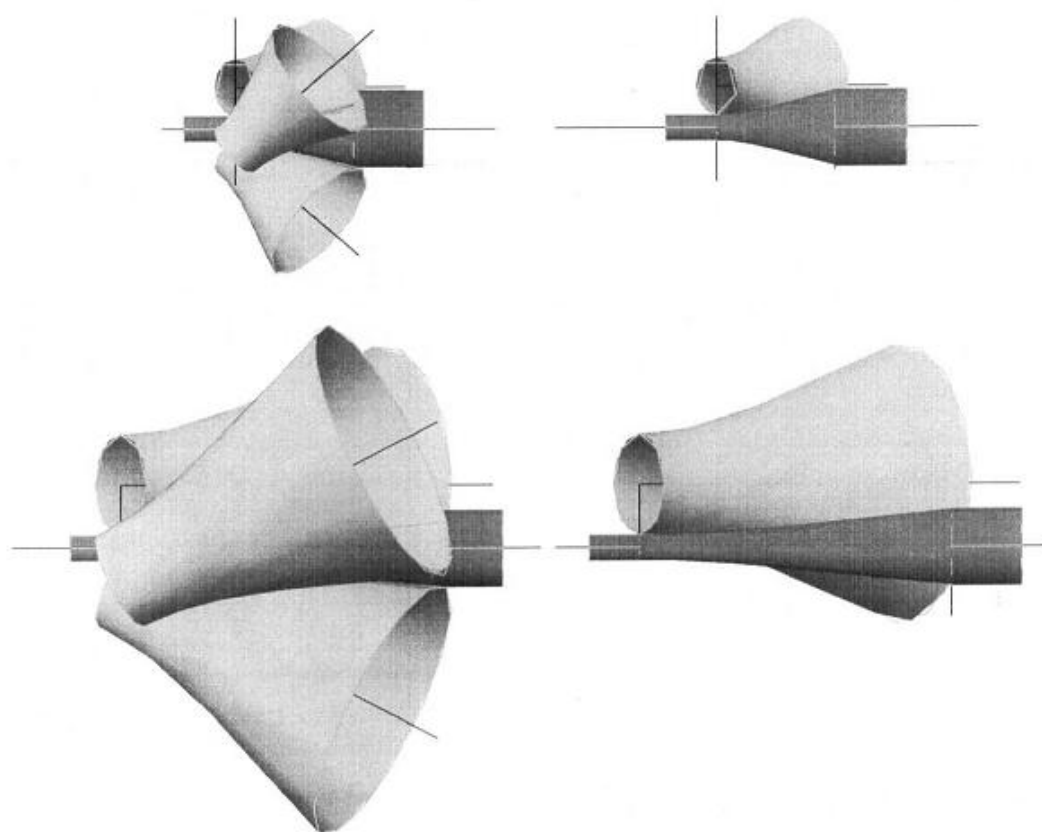
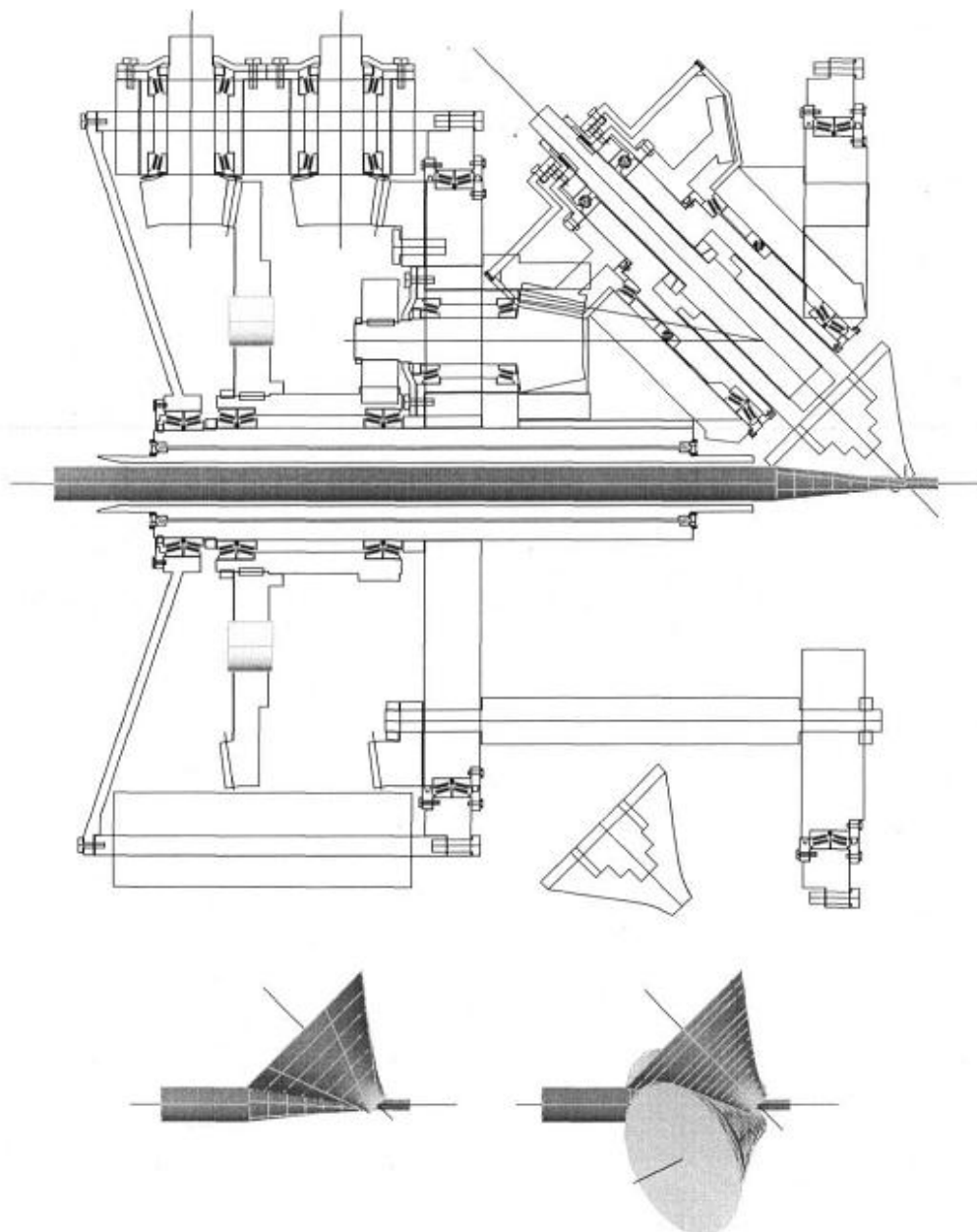

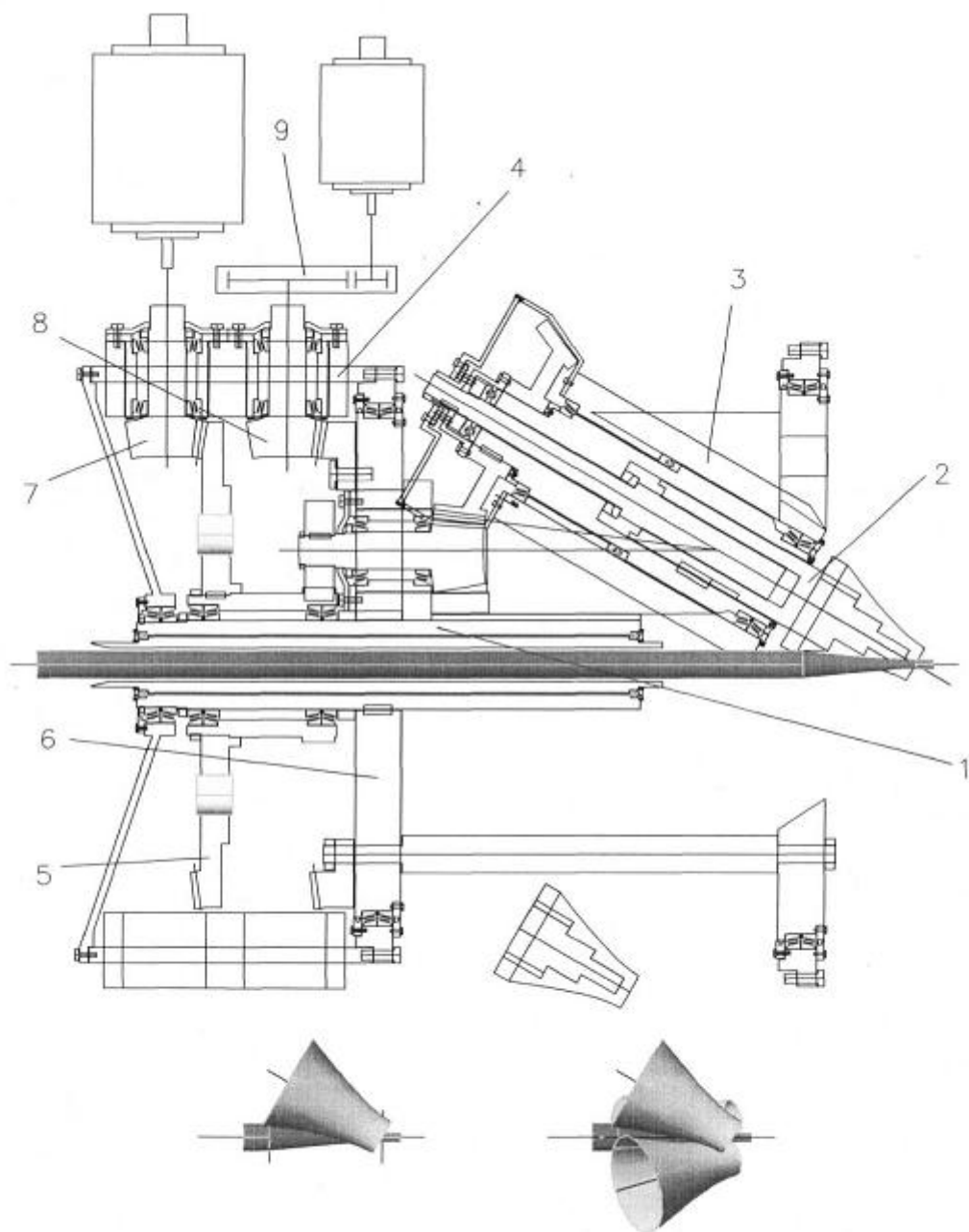
Fig. 5

Фиг. 6

Фиг. 7

Фиг. 8

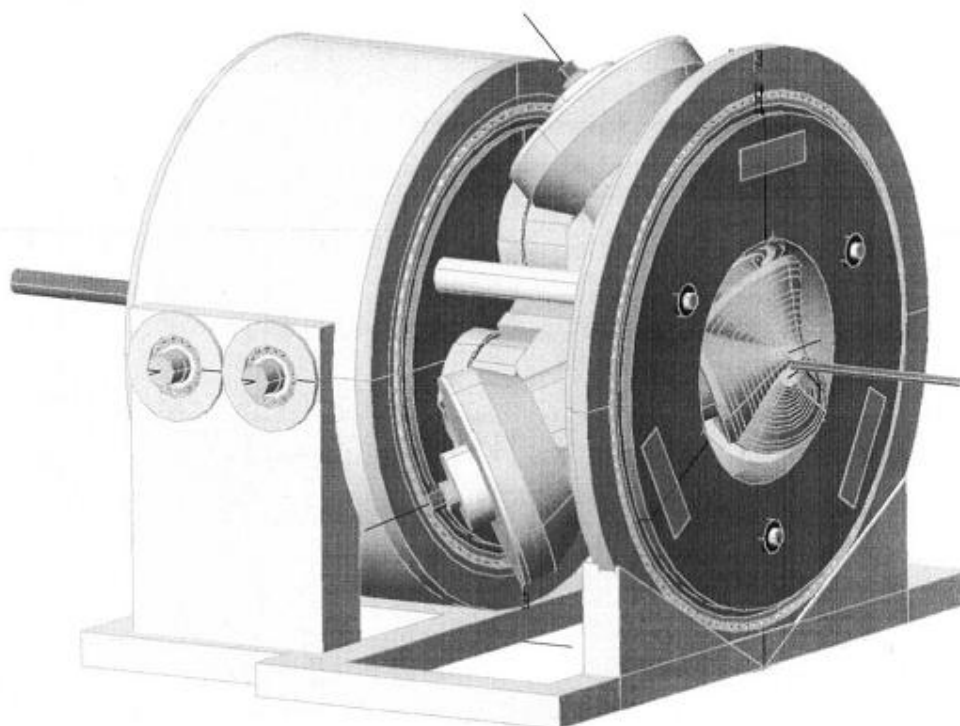
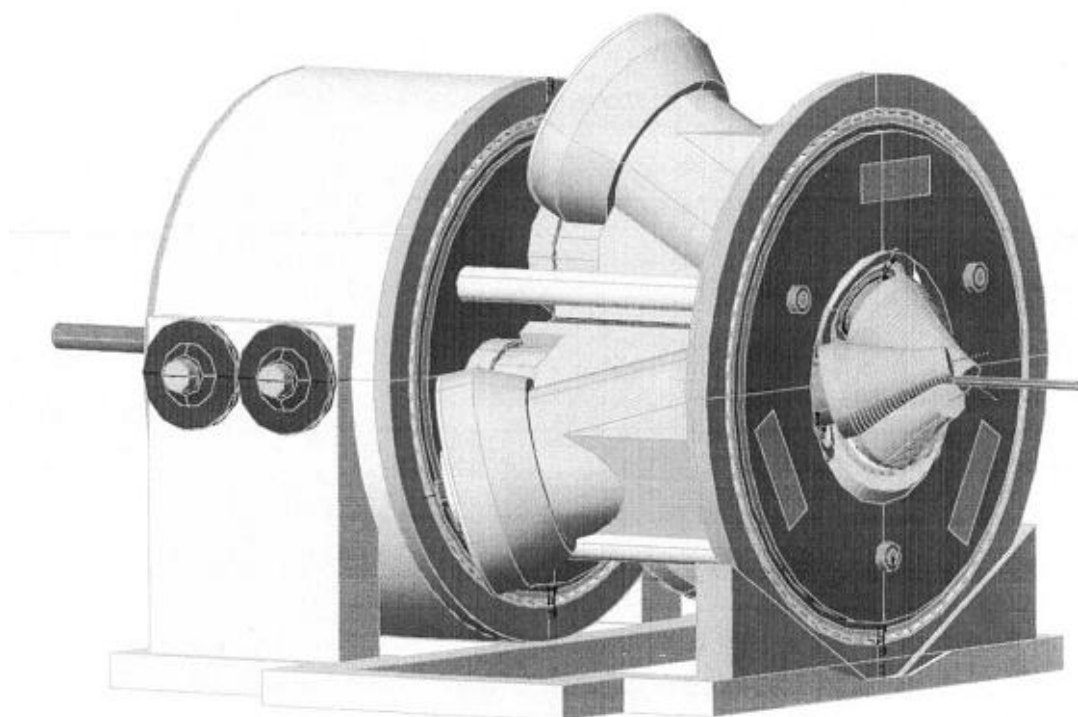
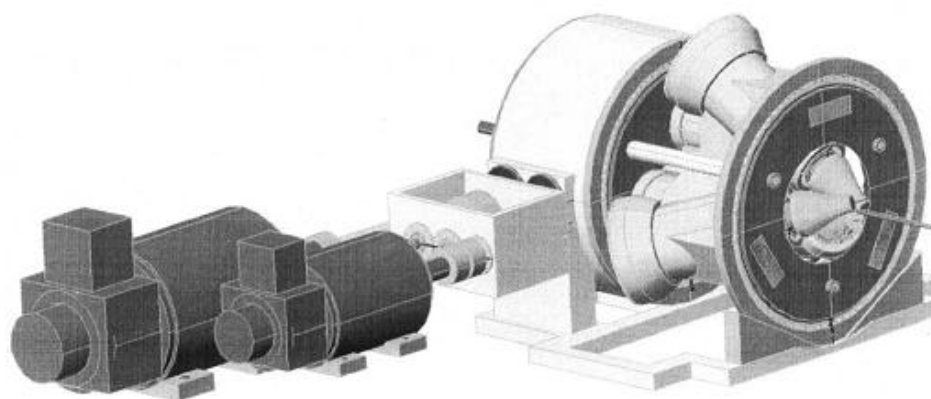

Fig. 9

Fig. 10

Fig. 11

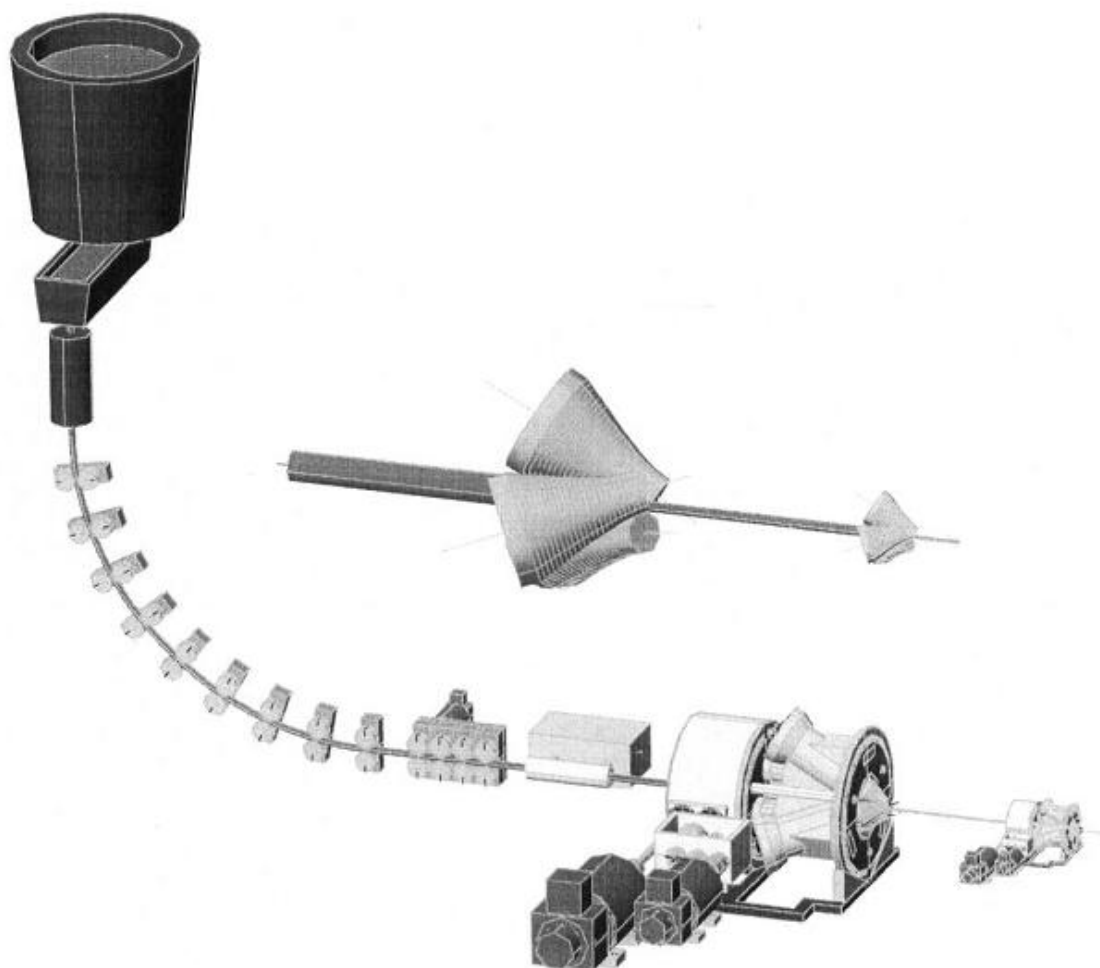

Fig. 12

Комп'ютерна верстка М. Ломалова

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601